Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
...АДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...1 оной ... гарана | № 51 (16574) | 1984 оной мартын 1, четверг | Сэн 3 мүнгэн.

КПСС-эй ЦК-да уулзалга болобо

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь К. У. Черненко СФРЮ-гэй Президиумэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, СКЮ-гэй ЦК-гай гэшүүн В. Жарковичтай февралиин 28-да уулзаба. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СФРЮ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь, СКЮ-гэй ЦК-гай гэшүүн Л. Мойсов хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Хөөрэлдөөнэй үедэ совет-югослав харилсаанай асуудалнуудаар, мүн уласхоорондын гол шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэбэ. Эб найрамдал болон арадуудай аюулгүй байдалые бэхижүүлхын, термоядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын тула ехэ хүсэлэл оролдолго гаргахые Советскэ Союзай, Югославиин батаар шиидэнхэй байһаниинь тэмдэглэгдээ.

Бии байгаа хамтын документнүүд дотор үгэеэ ойлголсолгонуудай үндэһөөр КПСС-эй болон СКЮ-гэй, СССР-эй болон СФРЮ-гэй хоорондохи үрэ түгэс харилсаае саашадань хүгжөөн бэхижүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэй байһанаа тэрэ үшөө дахин мэдүүлбэ.

Уулзалга халуун дулаан, хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша В. В. Шарапов, СФРЮ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд М. Друлович уулзалгада хабаадалсаһан байгаа.

(ТАСС).

...ЛША ХҮНЭЙ ...РЭ ХҮНДЭ

...рэй үнгэрхэдэ, манай Агуу ехэ Эхэ ороной ... гэрэлтэ һайхан һайндэр — СССР-эй ...дэй депутадуудые һунгаха һунгалтын үдэр ...э политическэ гүнзэгы удхатай үйлэ хэрэг ...рэл партиингаа XXVI съездын ба КПСС-...адахи Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэри-...дээрэнь бэелүүлжэ байһан оршон байдал-...айна.

...ооһэдынгөө дундаһаа ажал дээрээ шал-... түрүү нүхэдөө, олоной этигэл найдабари ...аха үнэн сэхэ хүбүүд, басагадаа гүрэн ...ай дээдын зургаанда депутат болгон һун-...нимэһээ энэ удаашье совет эрхэтэд нэгэн ...оммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүү-...дэбжүүлһэн кандидадуудай түлөө дуугаа ...нь лабтай.

...до һунгалтада бэлэдхэл бүхы ажалшадай ...а ажалай айхабтар ехэ дэбжэлтэ үүсхэдэг ... Мүнөөшье республикымнай ажалшадай ... мүрысөөнэй долгин үдэрһөө үдэртэ улам ...эр дэлгэржэ, аша үрэнь, дэлисэнь үргэ-... үдэрнүүдтэ тэдэнэр булта даа КПСС-эй ...иин (1984 он) Пленумэй шиидхэбэринүүд-... танилсажа, бүришье ехэ эдэбхи үүсхэл-... байнхай.

...Ильич Ленин хүдэлмэришэ хүнэй сэхэ ...лай үндэһэ баримтые болон тодо һонор ... сэгнэдэг, тэдэнэй һанал бодолдо, үйлэ хэ-...нүүдые сэгнэлгэдэ нариихаар хандадаг, тэ-...л амин шухала асуудалнуудта харюу бэ-...ог байһан юм», —гэжэ нүхэр К. У. Чер-... ЦК-гай февралиин Пленум дээрэ үгэ хэ-... байна. — Арадай эдэбхи үүсхэлые, ...үргэнөөр хэлэбэл, хүдэлмэриин газарта ...алдаа эзэн өһөөр, зохёохы өһөөр хандалта-...эн болон общественные хүтэлбэрилгэдэ эдэө-...алта хүрэтэр, саг соонь обёоржо ба дэм-...эшэ манай дэбжэлтэ хүгжэлтын гайхам-...гүй нөөсэ болоно...».

Замб... мэришэ, ажалша хүндэ үндэр сэгнэлтын ...адаа өөрын эшэ үндэһэтэй, уг гарбалтай ...үрэн эрхэтэйбди. Юуб гэбэл, совет хүдэл-... ажал хэрэгүүдээрээ бэеэ суурхуулһан, ... бэшэ гэршэлэн харуулһан габьяатай. ...хүдэр гараар, һүбэлгэн бэрхэ ухаагаар мү-... амжалтанууд түйлагдажа, түүхэдэ ур-... хубилалтанууд боложо байна. Сүлөөтэ, ...ы ажалайнгаа уг зорилгын арюун һайхан ...хэлынь уужам, һэшхэлынь сэбэр, алхаса ...эн. Тиимэ хадаа ажалша хүн нэрэ хү-...эрэ үргэжэ ябадаг, ябахашье таонсуур-...мэридөө харюусалга ехэтэйгээр хандаха, ...ртай продукци бүтээхэ гээшэ хүдэлмэри-...дын хэрэг болонхой. Тиимэһээ сууда га-...үхэдэйнгөө, гүрэн түрынгөө магтаал хай-...үрүүшүүл хаанашье, алишье коллективтэ ... Тэдэнэй тоодо гайхамшаг түүхэтэй, ёһо ...он Ленинэй ордентэ локомотив-вагон за-...одой олон тоото алдар солото хүдэлмэ-...ун ороно. Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдэлмэри-... олошоржо, мэдээжэ болобошье, тус за-...ришэд урданай мэтэ республика дотороо ...лхы үүргэтэй байһан зандаа. Эндэ хүдэл-...эрэ хүндые үргэжэ, ёһо заншалыень арь-...баяжуулжа ябаха гээшэ ёһо заншал бо-...ын табан жэлнүүдэй габшагай ажалай ... зууршалгаар Буряад орон ерэһэн хүдэл-...маниинь мүнөөшье болотор хүдэлнөөр. ...п сэхээр заводто ажаллаһан ахамад нү-...ые даажа абаад, хүдэлмэришэнэй нэрэ ... һурахаар, тэрэнээ бодото хэрэгүүдээрээ ...өөһэдынгөө жэшээ дээрэ хүмүүжүүлнэ. Со-... Герой Анисим Николаевич Оширов, Ле-... Евгений Григорьевич Курочкин болон бу-...эхэгүйб даа. Гансал үнэн сэхэ ажал нэрэ ...өө, суутай солотой болгоо, — гээд тэдэ-..., омогорхохошье эрхэтэй.

...эшхэлэйнгээ зэргээр ажаллаха уялгатай. ... хэрэгээр хандажа хүдэлбэл, бэеэ хүн-...оо урдаһаа сэхэ хаража шадахагүй бай-...ус заводой дизельнэ цехэй слесарьнуудэй ...Николаевич Родьев үгэ залгана. Энэмнай ...ран жэлэй туршада таһалгараагүй эндэ ...мэрншэн хүнэй нэрые дээрэ үргэнэ. Тии-...одойнь коллектив засаг түрынгөө дээдын ...нше дэмы түлөөлөөгүй байха. Ингэжэ ...гал эдлэһэн хүн олониитын үндэр найда-...нгүй яаха һэм. Тэрээндэ этигэмээр, саа-...тэ нэрээ һанажа, нэрэ солоёо дурдуул-...жагтүй. Иимэ жэшээ, баримтануудые ...haa, ямаршье коллективтэ олон байха. ...дэлмэришэдэй ажалай ёһо заншалнууд за-...дприятиин баялиг, түүхэ болодог гээшэ. ... ажалша хүниие алдаршуулжа, нэрэ хүн-...нэ хадаа Совет засагай ажалша хүнүүдтэ ...үлөөгэй аша үрэ, тэрэнэй агуу ехэ түйлалта ... һунгалтада хабаадалсажа, өөрынгөө по-... эдлэхээ байхадаа, совет эрхэтэн бүхэн — ...тон сэхэ урма баяртай, омогорхолтон.

... Союзай
... —гэжэ одоол эhээхэн үедэ үшөө дахин
..., хэзээ хэзээнэйхиһээ солгёо шангаар хүн
...нэйнгөө өөрһөө мэдүүлхэ, пролетарнадан
... Владимир Маяковскиин эдэ гайхамшагта
...иин дахин дабтан хэлэхэ дүүрэн эрхэтэй-

... бүхы юумэн ажалша хүнэй аша туһада ... Энэ хадаа Коммунис партиин ажал ябуул-... мүн.

...арадай аша туһаhaa үнэтэй юумэн КПСС-...дэ алба хэхэ, совет хүнүүдэй ажана бай-... тухай анхарал оролдолгые өөрынгөө ... удха гэжэ партимнай тоолодог... гээд ...альна Комитедэй Совет Социалис Респуб-...юзай бүхы һунгагшадта эрхэтэдтэ ханда-...оо үшөө дахин хэлэгдэнхэй.

... хүбүүд, басагадаа СССР-эй Верховно ...та кандидадуудаар дэбжүүлээд, ехэ этигэл ...ээд байхадаа, һунгагшад саашадаа бэелүүл-...оёо хараална. Тиигээд үшөө ехэ амжалта ... байһандаа бодотоор этигэнэ. Ушарынь ком-...он партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэл илаг-...ой хүгжэлтые хангадаг найдамтай хүсэн ...оронхой. Энэ түйлалтаяа улам батадхажа ...ажалша хүн бүхэн һайн һайхан ажал хэ-...рээ, түрэл коллективээ алдаршуулха гэжэ ...рха, хамтын хэрэгтэ шадал зэргээрээ, һэшү-...нэмэри оруулха арюун нангин уялгатай. ... нэрэ хүндэ, һэшхэл—эгээл үнэтэй баялиг

1984
МАРТЫН
4
СССР-эй
Верховно
Соведэй
һунгалта

ЭХЭ ОРОНОЙНГОО ХҮСЫЕ УЛАМ БЭХИЖҮҮЛХЭ

Һунгагшад Д. Ф. УСТИНОВТАЙ уулзаба

Арад зоной һанал бодолые бэелүүлжэ, парти Эхэ оронойнгоо экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлхэ, хүнүүдэй һуудал байдалые саашадань улам һайжаруулха тухайда айхабтар ехэ анхаралаа хандуулна. Өөһэдынгөө Зэбсэгтэ Хүсэнүүдээр — эрхэтэн ёһоной, үзэл сурталай сэдьхэл бодолой хатуужалгын, патриотизм болон интернационализмын гайхамшагта һургуулиар совет хүнүүд омогорхохол ёһооро омогорходог гэжэ февралиин 28-да «Минск» гэжэ кинотеатрта сугларһан Москвагай Кунцевска районой ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэд хэлэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидат — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр Советскэ Союзай Маршал Дмитрий Федорович Устиновтай Кунцевска һунгуулиин округой һунгагшад эндэ уулзаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Гришин, үйлэдбэриин түрүүшүүл, партийна ба совет хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, олониитын түлөөлэгшэд президиумдэ һууба.

Депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур — СССР-эй Медицинын эрдэмэй академиин Бүхэсоюзна кардиологическа научна түбэй отделение даагша, медицинын эрдэмэй доктор Л. Ф. Николаева Д. Ф. Устиновай ажаябадал тухай хөөрөөд, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

Коммунис байгуулалтын зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар совет хүнүүдые элсүүлдэг КПСС-эй ЦК-гай февралиин (1984 он) Пленумэй шиидхэбэриие Кунцевска һунгуулиин округой ажалшад нэгэн һаналтайгаар һайшаан дэмжэнэ гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Һунгагшадта халуунаар угтагдажа, Д. Ф. Устинов суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Үндэр дээдын этигэл найдал олгоһоной түлөө тэрэ ажалшадай бүхы коллективүүдтэ гүнзэгы сэдьхэлһээ баяр баясхалан хүргэһэн байна. Манай ороной ажабайдалда болохоёо байһан ниитын-политическэ асари ехэ үйлэ хэрэг— СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта болотор хэдэхэн үдэр үлэбэ. КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедые, ЦК-гай Политбюрое хэзээ хэзээнэйхиһээ бүри нягтаар тойрон жагсаһан совет арад һунгалтые угтажа байна.

Манай партиин болон Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалай үдэрнүүдтэ совет арад партиин политикые халуунаар дэмжэжэ байһанаа, коммунис байгуулалтын ба эб найрамдалай замаар саашадаашье дабшахые батаар шиидэнхэй байһанаа үшөө дахин элирхэйлэн харуулба.

КПСС-эй Центральна Комитедэй февралиин Пленум нүхэр Константин Устинович Черненкые Центральна Комитедэй Генеральна секретаряар нэгэн дуугаар һунгаһан байгаа.

Константин Устинович Коммунис партиин болон Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша гэжэ һайн мэдээжэ юм. Партиин найдажа даалгаһан бүхы тушаалнуудта хүдэлхэдөө, тэрэ бэлигтэй бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ, олониитые шадамараар эмхидхэгшэ, Ленинэй агуу ехэ хэрэгые, коммунизмын хэрэгые залан сэхээр бэелүүлэгшэ байһанаа харуулаа. Константин Устинович Черненко марксистско-ленинскэ теориин асуудалнуудые зохёолгодо, партиин, Совет гүрэнэй дотоодын болон гадаадын политикын ленинскэ хараа шэглэлые бүрилдүүлэн бэелүүлгэдэ ехэ хубитаяа оруулһан байна.

Бидэнэр, совет хүнүүд, ажабайдалдаа, ажал хэрэгтээ түйлаһан бүхы һайн юумэеэ Коммунис партитай, тэрэнэй хүтэлбэрилхы ба шэглүүлхы ажал ябуулгатай нягтаар холбодог заншалтай гээшэбди гэжэ үгэ хэлэгшэ саашадаа мэдүүлбэ. Ленинэй тугта, Агуу ехэ Октябриин хэрэгтэ хэлбэришэгүй үнэн сэхэ парти хүнэй аша туһада, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын ба дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын аша туһада бүхы юумэ хэдэг байна. Партиин дотоодын болон гадаадын политикые совет арад бүрин хүсэдөөр дэмжэдэг, тэрээндэ этигэдэг, тэрэнэй хэрэгые өөһэдымнай хэрэг гэжэ тоолодог.

Энэ һунгалтын урда тээхи кампани парти болон арадай агуу ехэ нэгэдэлэй, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата жагсаалай шэнэ толотомо гэршэ, социалис демократиин илан мандалга болобо.

Һунгалтануудай хоорондохи үе соо совет экономикын амжаһан түйлалтанууд тухайда үгэ хэлэгшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна. Эдэ жэлнүүдтэ Коммунис парти, совет арад ехэ амжалтануудые түйлаа гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Коммунизмын материально-техническэ баазые байгуулгада, ороной экономическа ба оборонно хүсые бэхижүүлгэдэ, совет арадай һуудал байдалые улам һайжаруулгада шэнэ горитой алхам хэгдээ.

Түйлаһан амжалтануудаа батадхаха, экономикоёо хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, совет хүнүүдэй һуудал байдалые саашадань һайжаруулха, Эхэ оронойнгоо экономическа ба оборонно хүсые бэхижүүлхэ гэһэн гол зорилгонуудые парти 1984 ондо бэелүүлхые хараална.

Эдэ зорилгонууд КПСС-эй XXVI съездын, партиин Центральна Комитедэй удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдһээ үндэһэтэй. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр К. У. Черненко, КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ, эдэ зорилгонуудые гүнзэгыгөөр хүгжөөһэн, үндэһэ баримтатай болгоһон байгаа.

Эгээл орёо шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ парти совет хүнүүдэй анхарал оролдолгыень шууд сэхээр шэглүүлдэг юм. Һааталнуудые, ажалhaa hамшалгые, жэгдэ бэшэ хүдэлмэриие, ажалай ба технологическа журам хазагайруулгые, түсэбүүдээ хангалтагүйгөөр бэелүүлгые усадхан зайсуулха шухала гэжэ тэрэ тоолоно.

СССР-эй экономико хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ гээшэ арад зоной һуудал байдалые амжалтатайгаар һайжаруулгын эшэ үндэһэн болоно. Гэхэтэй хамта энэ хадаа уласхоорондын оршом соо социализмын байдалые, манай ороной нэрэ хүндые дээшэлүүлгын шиидхэхы эрхэ нүхэсэл болоно.

Дэлхэй дээрэхи байдалай орёо түгшүүрилтэй боложо байһанай түлөө совет арад, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүд һанаагаа зобожо байһанаа мэдүүлнэ гэжэ депутадта кандидат үгэеэ үргэлжэлүүлбэ. Түрүүлэн добтолхо американ ядерна шэнэ ракетэнүүдые — «Першинг-2» болон далита ракетэнүүдые Баруун Европын оронуудта тараан тодхолго дэлхэйн олониитын һанааень зобооно. США-гай ба НАТО-гай оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ ябуулганууд СССР болон тэрэнэй союзнигуудай аюулгүй байдалда нэмэлтэ бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулна, Европодо ядерна буу зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай Женевэдэхи хөөрэлдөөнүүдые үргэлжэлүүлхэ аргагүй болгоһон байна.

Эб найрамдалые ханган бэхижүүлхын, ядерна дайнай аюулһаа хүн түрэлтэниие аршалан абархын, али алиндань ашатай туһатай уласхоорондын харилсаае үргэдхэн гүнзэгырүүлхын тула Советскэ Союз өөрһөөнь дулдыдаһан бүхы юумэ хэхэ юм. Энэ хадаа Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй гадаадын политическэ ажал ябуулгын үндэһэ һуури байгаа, мүнөөшье байһаар, саашадаашье байха юм. Эб найрамдалта энэ ленинскэ политикаһаа бидэ алхамшье хадуурхагүйбди.

Ядерна дайнай аюулые бага болгохо, эсэстээ бүрин хүсэдөөр усадхаха зорилготойгоор Советскэ Союзай гаргаһан эб найрамдалта ехэ үүсхэлнүүд тухайда Д. Ф. Устинов һануулба. Ядерна буу зэбсэг түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн уялга СССР нэгэ талаһаа бэе дээрээ даажа абаад, энэ жэшээ дагахыень США болон ядерна буу зэбсэгтэй бусад гүрэнүүдые уряалба.

Адли тэгшэ эрхын ба али алиндань аюулгүй байдалай гол ёһондо үндэһэлэн, ядерна буу зэбсэгүүдые хизаарлаха ба хороохо тухай бодото үгэеэ ойлголсолгонуудые түйлаха зорилготойгоор хөөрэлдөөнүүдые хэхын тула Советскэ Союз али бүхы арга боломжо хэрэглэхээр бэлэн байһан тухайдаа гэжэ нэгэнтэ бэшэ мэдүүлээ һэн. Гэбэшье хөөрэлдөө хэхэл һэмди гээд хөөрэлдөөнүүдые хэхэгүйбди. Энэ хадаа дэлхэйн олониитын этигэл найдалые мэхэлһэн ябадал болохо байна.

Хоорондоо холбоотой хоёр шэглэлдэ—коммунис байгуулалта болон эб найрамдалые бэхижүүлгэдэ анхархадаа, КПСС, Совет гүрэн Эхэ оронойнгоо аюулгүй байдалые хангалгада һуларшагүй анхаралаа хандуулдаг юм. Социализмын түйлалтануудые, дэлхэй дээрэ эб найрамдалые найдамтайгаар хамгаалхын тула Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй шухала түгэлдэр хүсэтэй байхынь тула тэдэнэр бүхы юумэ хэнэ. Коммунис партяар хүмүүжүүлэгдэһэн, тэрэнэй хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ совет сэрэгшэд тэдэнэртэ найдажа даалгагдаһан буу зэбсэгүүдые оролдосотойгоор шудална, морально-политическэ мэдэрэлээ, бэе махабадаа эсэшэ сусашагүйгөөр хатуужуулна.

Бидэнэртэ бултандамнай гайхамшагта эдэ үдэрнүүдтэ совет арад экономическа, социальна ба соёлой байгуулалтын, эб найрамдалай түлөө залан сэхэ тэмсэлэй үргэн ехэ программатайгаар СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые угтажа байна гэжэ депутадта кандидат үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ. Һунгагшадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалга дотор тус программа найруулагданхай. Социалис Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам саашадань бэхижүүлхын, совет хүнүүдэй ажабайдалые бүри һайн, удха түгэлдэр болгохын, дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бата бэхи, найдамтай болгохын тула энэ программа шэглүүлэгдэнхэй байна.

(ТАСС).

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАД

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болон Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет РСФСР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын 1983 оной гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө Бүхэроссиин социалис мүрысөөнэй дүнгүүд тухай тогтоол баталан абаба.

Тус тогтоолой ёһоор Бүхэроссиин социалис мүрысөөндэ үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаһанайнь, 1983 оной Экономическа ба социальна хүгжэлтын гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнь түлөө социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоолоод, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха гэжэ шиидхэбэ.

БУРЯАДАЙ АССР-һээ ЗЭДЫН РАЙОНДО;

Хориин районой **ДЭЭДЭ-ТАЙЛСЫН СОВХОЗДО;**

Мухар-Шэбэрэй районой **«КОММУНИЗМ» КОЛХОЗДО;**

Сэлэнгын районой **ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗДО.**

Арадай депутадуудай поселково болон сельскэ Соведүүдэй Бүхэроссиин социалис мүрысөөндэ үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаһанайнь, 1983 оной Экономическа ба социальна хүгжэлтын гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнь түлөө илагша гэжэ тоолоод, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг барюулха гэжэ шиидхэбэ.

БУРЯАДАЙ АССР-һээ

Бэшүүрэй районой **УЗКО-ЛУГСКА СЕЛЬСКЭ СОВЕДТЭ.**

ҮНДЭР ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИ

Яруунын районой түб Нарһата һууринай соёлой байшан соо районой бүхы предприяти болон ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэд, ажалай түрүүшүүл, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, партиин, ажалай, дайнай ветеранууд олоороо сугларба. Тэдэнэр Улаан-Үдын хүдөөгэй һунгуулиин 361-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляковтой, Хориин һунгуулиин 524-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат, Хориин районой Анаагай совхозой ахалагша хонишон Д. Ж. Дондоковатай уулзаба.

КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь В. А. Жданов энэ суглаа нээжэ, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай хөөрөө.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд — А. М. Беляковой этигэмжэтэ нюур — Д. Д. Дамеев, Д. Ж. Дондоковагай этигэмжэтэ нюур А. Г. Шепелина гэгшэд депутадуудта кандидадуудай ажалай намтар тухай хөөрэжэ үгөө.

Нүхэд А. М. Беляков, Д. Ж. Дондокова гэгшэд мүн лэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

В. СЕМЕНОВ.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

Үнгэрэгшэ жэл Хяагтын районой модо бэлэдхэдэг пунктын коллектив социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, ажалай түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлһэнэй ашаар бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлөө. Тиигэжэ 1983 оной нгоо түсэбтэ даабариие абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь уридшалан дүүргээ.

Тус коллектив түйлаһан амжалтаяа үргэдхэжэ, байгша оной түрүүшын үдэрнүүдһээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, январь һарынгаа түсэб дүүргэһэн байна. Тэдэнэр 20 мянган түхэригэй товарна продукци гаргаха байһан аад, тэрэнээ 4 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргээ. Түсэбөөр хараалагдаһан 15 мянган түхэригэй продукци худалдахынгаа орондо 23 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. Түсэбэй ёһоор 700 кубометр модо гаргаха байһан һаа, 732 кубометр модо гаргаад байна.

Эндэ А. Л. Ефимовэй хүтэлбэрилдэг модо хюрөөдэдэг бригада бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлөө. Тэдэнэр түсэбөөр хараалагдаһан 100-най орондо 175 кубометр модо хюрөөдөөд, амжалтатай хүдэлжэ байна.

Д. ДАШИЕВ.

ЗОРИЛГОНЬ ЕХЭ

Гусиноозерско ГРЭС-эй барилгын управлениин гурбадахи участогай коллектив бригадна подрядай гуримаар хүдэлдэг. Анатолий Борковой хүтэлбэрилдэг бригада 116 квартиратай байрын гэр түсэбэй ёһоор мартын 20-до ашаглалгада тушаахаар хараалһан байгаа. Бригадын гэшүүд суглаан дээрэ Советскэ Союзай бүхы һунгагшадта эрхэтэдтэ Коммунис партиин Центральна Комитедэй хандаһан Хандалгада харюу болгон дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэр —мартын 4-дэ тус байрын гэр ашаглалгада тушааха гэһэн зорилготойгоор А. Борковой бригада ажаллажа байна.

Н. НАМСАРАЕВ.

ТҮРҮҮ БРИГАДЫН ГАБЬЯА

Улаан-Үдын шубуунай фабрикын хүдэлмэришэд үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр республикын Хүндэлэлэй самбарта гаргагдаһан юм. Түйлаһан амжалтаараа урмашаһан тус фабрикын коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбтэ даабариие амжалтатайгаар бэелүүлжэ эхилээ. Эдэнэр январь һарада габшагай бэрхээр ажаллажа, һарын түсэбһөө гадуур нэгэ миллион 170 мянган үндэгэ, 100 центнер тахяагай шанар һайнтай мяха худалдаа наймаанда эльгээһэн байха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ шубуу үсхэбэрилэгшэдэй дунда СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө социалис мүрысөөн үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдана. Эндэ Бэрээнэй Адагай отделениин шубуушад январь һарынгаа түсэбһөө гадуур олон үндэгэ, ехэ мяха үйлэдбэрилһэн байна. Отделениин хүдэлмэришэдэй дундаһаа Галина Марковна Антипинагай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд мүнөө нэгэдэхи кварталай түсэбые арбаад хоногоор уридлажа ябана.

Фабрикын бусад бригада, звенонууд жэлэйнгээ түсэбтэ даабариие болзорһоонь 10—15 хоногоор урид дүүргэхэ зорилготой.

С. ВАСИЛЬЕВ.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛБЭ

«Татарский ключ» гэдэг управлениин Билютинска руднигай коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрөэдэхи жэлэй январь һарын түсэбтэ даабариие амжалтатай дүүргээ. Январь һарада бутарган илгадаг нүүдэл түхеэрэлгээр түсэбһөө гадуур 380 тонно избёосхо бутарган гаргагдаа. Тус рудник избёосхо гаргаха түсэбөө 8,5 мянган тонноор үлүүлэн дүүргээ.

Коммунист Л. А. Федоровой хүтэлбэрилдэг наймадахи экскаваторай экипаж социалис мүрысөөнэй манлайда ябана. **Тус экипаж дүршэл шадабаритай** дүрбэн хүнһөө бүридэнэ. Экипажай гэшүүд машинист С. И. Кокорин, туһалагшад С. Ерыгин, М. Максимов гэгшэд январь һарада 60 мянган тонно избёосхо шэрэхэ даабариия 30 тонноор үлүүлбэ.

Д. АМАГОЛОНОВ.

ҺУНГАЛТЫЕ УГТУУЛАН

Ниитын адууһа малай үбэлжэлгын хаһа хадаа мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй гол шалгалта болоно. Хяагтын районой «Дружба» колхозой хонидой отарануудта хурьга абалга түлэг дундаа ябана. Ажахын түрүү хонишод Д. Ж. Дашипилов, Д. Б. Базарсадаевай отарануудта хурьгад илангаяа олоор абтана. Д. Ж. Дашипиловай даадаг отарынхид мүнөө үедэ 500 гаран хурьга абаад, түлжүүлжэ байна. Колхозой олон хонишод түрүүшүүлһээ дутуугүй ажаллана.

Малшадай харюусалгатай хаһада соёлой, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, медицинын болон худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд тэдэнэртэ шадаха зэргээрээ туһална. Түбэй Октябрьска соёлой байшангай директор Н. С. Ванчиковагай хүтэлбэри доро соёлшод эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Эдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые угтуулан, малшадай дунда лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, концерт наада харуулна. Ехэ-Худэриин участково больницын хүдэлмэрилэгшэд, библиотекарьнууд соёлшодтой хамта ябалсана.

Хонишодой ажалай халуун хаһын эхилһэнһээ хойшо тэдэниие комплексно аргаар хангалга һайжараа. Һаяхан үнгэргэгдэһэн комплексно хангалгын үедэ медицинын хүдэлмэрилэгшэд **хонишодой бэеын элүүрые шалгаа,** отарануудта элүүр энхын булангуудые зохёожо, аптечкэнүүдэйнь эмүүдые шэнэлээ, грипп үбшэнһөө яажа һэргылхэ тухай лекци уншаа. Уран һайханай эдэбхитэд һонирхолтой концерт харуулжа, хонишодой халуун магтаалда хүртөө. Түрүү хонишон Д. Ж. Дашипилов тэдэнэй сүлөөгүйгөөр ажаллажа байхадань ерэжэ, саашадаа улам бүри эршэтэйгээр ажаллаха гэһэн зориг түрүүлһэндэнь баяр хүргөө.

* * *

Районой «Заря» колхоздо хурьга абалга мүн лэ түлэг дундаа. Түл абалгын халуун хаһада дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ КПСС-эй гэшүүн, ахалагша хонишон Д. Д. Игумновай даадаг отара шалгараа. Тэдэнэй харууһалдаг 570 эхэ хониноо 450 гаран хурьган абтаад байна. В. В. Колодиной хүтэлбэрилдэг отарынхид хоёрдохи һуурида гараа. Тэдэнэй отарадахи 644 эхэ хониной 381-ниинь хурьгалаа. Ахалагша хонишон Л. Я. Аносов болон бусад мүн лэ түрүүшүүлһээ гээгдэхэгүйе оролдон, эршэтэйгээр ажаллана.

Энэ ажахыда хамта дээрээ 2590 гаран хурьган абтанхай. Районой бүхы ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые угтуулан үндэр уялгануудые абаһан юм. Эдэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө ажахынуудай малшад, **хонишод шармайн ажаллана.**

А. МАТЮХИН.

МАРКСИСТСКО-ЛЕНИНСКЭ hуралсал

АША НҮЛӨӨЕНЬ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

СССР-эй 60 жэлэй нэрэмжэтэ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадта кадрнуудай экономическа hуралсалда ехэ анхарал хандуулдаг юм. Тэрэниие эндэ, «Ажалшадай экономическа hуралсалые болон хүмүүжүүлгые саашадань hайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолтой зохилдуулан эрхилдэг байна.

17 хүнhөө бүридэhэн совет комбинадта экономическа hуралсалые хүтэлбэрилдэг юм. Бүридэлдэнь дирекциин, партийна болон профсоюзна организацинуудай түлөөлэгшэд, таhаг, цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, экономическа hуралсалые эмхидхэгшэд болон пропагандистнууд ороно. Соведэй дэргэдэ эмхидхэлэй хүдэлмэриин, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл согсолон дэлгэрүүлгын, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд болон хамhабарини материал бэлдэлгын, методическа гэхэшэлэн—бүхыдөө 4 секци байгуулагдаад, хүдэлжэ байдаг. Экономическа hуралсалай кабинет мүн лэ хүдэлнэ.

Экономическа hуралсалые hайжаруулха талаар хэмжээ ябуулганууд зохёогдожо баталагдаа. Шагнагшадай дурадхалнуудые бүридхэлдэ абаха, согсолхо ба нэбтэрүүлхэ, хэшээлдээ пропагандистнуудай бэлдэхэ, методическа заабари болон комбинадай хүдэлмэриин дүнгүүдтэй материалнуудаар тэдэниие хангаха гэхэ мэтэ гуримууд комбинадтамнай зохёон нэвтэрүүлэгдэнхэй.

hуралсалай шэнэ жэлэй урда тээ бүхы hургуулинуудта hуралсалай түсэбүүд табигдадаг заншалтай. Тэндэнь программаhаа гадна парти, правительствын шэнэ документнүүдые шудалха, комбинадтахи алмалта арьбалалтын гурим, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл, коммунис ёhо заншалай асуудалнуудые шэнжэлэн үзэхэ, социалис уялгануудые, хубиин зохёохы түсэбүүдые бэлдэхэ болон хамгаалха хэшээлнүүд хараалагдадаг юм.

Комбинадтамнай бүхыдөө 1520 hурагшадтай экономическа 78 hургуули хүдэлнэ. Ажалшадай 41 процентнь тэрээндэ хабаадуулагданхаи. Коммунис ажалай 37 hургуулида «Эрдэм-техникын хүгжэлтэ ба экономико», 27 hургуулида—«Алмалта арьбалалта — коммунис шэнжэ шанар», 2 hургуулида — «СССР-эй Эдеэ хоолой программа» шудалагдана. Тодорхой экономикын 7 hургуулида «Эрдэм-техникын хүгжэлтэ ба үйлэдбэриин ашаг үрэ» гэhэн курса шудална. 5 hургуулида шэнээр ажалда абтаhан залуу хүдэлмэришэд «Экономическа эрдэмэй үндэhэнүүд» гэhэн курсые гаража байна.

Хэшээлнүүдтээ hурагшадай эмхитэйгээр хабаадалгые хангахын тула hурагшадай бүридэл үйлэдбэриин участок, халаан, бригадын үндэhэ hуури дээрэ байгуулагдадаг, участогуудай хүтэлбэрилэгшэд hургуулинуудые хүтэлбэрилдэг, мүн түсэбэй ёhоор шалгалтанууд үнгэргэгдэдэг байха юм. Гадна экономическа hуралсалай ябаса комбинадай директорэй дэргэдэ үнгэргэгдэдэг үзэл сурталан планёркснууд дээрэ 1983 оной туршада хоёр дахин хэлсэгдээ. Шагнагшадай hонирхол үүсхэхын тула шудалагдаhан материалай бодото ажалтай нягта холбоотой байлгые хангаха гэжэ комбинадай экономическа hуралсалай совет болон методическа кабинет оролдоно.

Пропагандистнуудай мэргэжэл шадабари саг үргэлжэ hайжарна. Жэл бүри 4—7 пропагандистнууднай мэргэжэл дээшэлүүлгын hалбариин институдай дэргэдэхи hарын курсада эльгээгдэдэг. Элдэб шатын семинарнуудта олохон пропагандистнууд ошожо ерэдэг байха юм. Комбинат дээрэмнай пропагандистын мэргэжэл дээшэлүүлхэ саг үргэлжын hургуули хүдэлдэг, эрхим пропагандистнууд нэмэл хэшээлнүүдые үнгэргэдэг. хоёр жэлдэ нэгэ дахин пропагандистнууд аттестаци гарадаг.

hургуулинуудай хүдэлмэриин ашаг үрые hайнаар тодорхойлхо, участогай, цехэй ажал хэрэгтэ, hурагшадай оруулhан хубита тухай саг үргэлжэ мэдээсэхэ ябадал экономическа hуралсалые hайжаруулгын гол шэглэлнүүдэй нэгэниинь гээд комбинадай хүтэлбэри тоолоно.

Экономическа hуралсалай ашаг үрые тоо бүридхэлдэ абалга тусгаар хараалагдаhан гуримаар hургуули бүхэндэ хэгдэдэг. Тиихэдээ шагнагшадай зүгhөө оронон дурадхалнууд болон тэдэнэй ашаг олзонь согсологдодог, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлhэнэй аша үрэ тодорхойлогдодог, алмалта, арьбалалтын үндэhөөр абтаhан олзо, hурагшадай ажалай журамай байдал, хүдэлмэриин сагые гээлтэ, hурагшадай нийтын эдэбхи үүсхэл тухай баримтанууд эндэ харуулагдадаг.

Тоо бүридхэлые энэ мэтээр хэhэнэй ашаар комбинадай технико-экономическа дүнгүүдтэ экономическа hуралсалай нүлөөлhэниие яhала тодорхойгоор элирүүлжэ болоно ха юм. Жэшээнь, 1982 — 1983 онуудай hуралсалай жэлдэ комбинадай экономическа hургуулинуудай hурагшад үйлэдбэриие нарижуулгада, алмалтын журамые шангадхалгада, ажалай эрхэ байдалые hайжаруулгада шэглүүлэгдэhэн 407 дурадхал оруулаа. Тэдэнэй 243-ниинь уралан нарижуулгын дурадхалнууд болоно. 379 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 144 мянган түхэригэй экономическа ашаг олзо абтаа.

Жэлэй туршада үйлэдбэриин 16 түрүүшүүл болон түрүү бригадануудай дүй дүршэл хэшээлнүүдэй үедэ согсологдоод, олонхинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, hайн үрэ дүнгүүдые асаранхай. Жэшээнь, Юнхэрэй уурхайда экскаваторай машинист Ю. Н. Латышевай дүй дүршэлые шудалжа, хэрэг дээрэ нэбтэрүүлhэнэй ашаар тус уурхайда экскаваторщигуудай ажалай бүтээсэ 8 процентээр ургаа. Барилга-хабсаралгын управлениин коммунис ажалан hургуулида шудалагдаhан М. И. Калюжнаягай толгойлдог штукатурнуудай бригадын дүй дүршэлые нэбтэрүүлhэнэй ашаар ажалай нормые 6.3-haa 8 дүрбэлжэн метр хүрэтэр дээшэлүүлхэ арга олгогдоо.

Гэхэ зуура түрүү дүй дүршэлые шудалалгын ашаг үрые бүри тодорхойгоор бүридхэлдэ абажа шаданагүйбди. Полит-гэгээрэлэй эдэбхитэдэй республиканска зүблөөнүүд дээрэ энэ талаар бодото дүй дүршэлтэй болоhон нүхэдэй зүбшэл заабаринуудые шагнаа haa, hайн байгаа.

Алмалта, арьбалалтын талаар комбинадай дүнгүүдтэ экономическа hургуулинуудта hурагшадай хубитые тодорхойлбол, 144,4 мянган түхэригэй түүхэй эд болон материалнууд, 23845 түхэригэй дулаанай элшэ хүсэ, 96994 түхэригэй электрын элшэ хүсэ, 5074 түхэригэй түлишэ алмагдаа.

Үнгэрэгшэ hуралсалай жэлдэ комбинадтамнай алмалтын хубиин тоосоон нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ. Бригадын болон участогай 17 тиимэ тоосоон нээгдээ. Тэдэнэй ашаар 38225 түхэригэй түүхэй эд, электрын элшэ хүсэн, түлишэ алмагдаа. Байгша hуралсалай жэлдэ алмалтын хубиин тоосоо нэбтэрүүлгые экономическа hуралсал hайжаруулгын гол шэглэл гэжэ экономическа hуралсалан совет тоолоод, тэрэниие бэслүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абажа байнхай.

Ажалшадай зохёохы ба нийтын эдэбхи үүсхэлые хүгжөөлгэдэ экономическа hуралсал hайн нүлөө үзүүлнэ. Экономическа hургуулинуудай hурагшадай дунда уралан нарижуулагшадай, коммунис ажалай ударнигуудан, hурган хүмүүжүүлэгшэдэй, нийтын ажалай эдэбхитэдэй тоо улам олошорно. Мүнөө 100 уралан нарижуулагшад, коммунис ажалай 613 ударнигууд, энэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэдэг 600 гаран хүдэлмэришэд. 263 hурган хүмүүжүүлэгшэд, олонийтын саг үргэлжын даабаринуудые дүүргэдэг 556 эдэбхитэд эдэ hургуулинуудта hурана.

Гэбэшье hурагшадай нийтын эдэбхи үүсхэлые хүгжөөхэ талаар бүхы арга боломжонуудые пропагандистнууд гүйсэд хэрэглэжэ шаданагүй гэжэ 1982 — 1983 онуудай дүнгүүд харуулаа. Энэ хүдэлмэри ямаршье зорилгогүйгөөр табигдаhан байгаа. Тиимэhээ шэнэ жэлдэ пропагандистнуудай хубиин зохёохы түсэбүүдтэ hурагшадай нийтын эдэбхи үүсхэлые бадарааха талаар тодорхой хэмжээнүүд хараалагдадаг болоо.

Юрэнхыдөө, экономическа hуралсал комбинадтамнай улам дэлгэржэ, бүри удха түгэлдэр, саг үргэлжын шэнжэтэй болонхой. Тэндэ hураhанай ашаар ажалшаднай үйлэдбэриингөө зорилгонуудые гуримтайгаар шиидхэдэг, доторой нөөсэнүүдые эдэбхитэйгээр элирүүлжэ ашагладаг, үйлэдбэриин ашаг үрэ болон шанарые дээшэлүүлгын түлөө социалис мүрысөөндэ абьяастайгаар хабаададаг, түсэб ба уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэдэг байха юм. Комбинадай тогтууритайгаар хүдэлhэн ушарта hуралсалай зарим тэды нүлөө бии гээшэ.

Экономическа hуралсалые hайжаруулха талаар нөөсэнүүд яhала бии. Тиимэhээ хэшээлнүүдэй үедэ алмалта, арьбалалтын, ажалай журам шангадхалгын, бригадна гурим нэбтэрүүлгын асуудалнуудта саашадаа бүри ехэ анхарал хандуулхабди.

С. ПОПОВ,
СССР-эй 60 жэлэй нэрэмжэтэ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай директорэй орлогшо.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

НЮТАГ Н СУУРХУУ

ХАЛЮУТЫН үндэрhөө hалхилhан хүйтэн hэбшээн Ивалгын хабтагай үргэн талаар амилна. Үдхэн ногооной, аржагар улаан шэнинсын полиние эбхэрүүлэн долгилуулна.

Үнгэрhэн намарай нэгэ үглөөгүүр Хяагтын дардам харгыгаар табилуулнабди. Ивалга тосхон хүрэтэр нэмжыhэн ургасаар баян тарялангай дундуур улаан тугтай талын «онгосын» тамаржа ябахань харагдаба.

«Төөрижэ ябаhаар түрэлөө олобо» гэhэндэл хэрэгтэй тэрэ хүмнай энэ «онгосые» жолоодожо ябаба бшуу. Мэндэ амараа мэдэлсээд, тэрэнэй хүдэлмэри тухай hонирхон халуун дулаа-наар хөөрэлдэжэ эхилээ hэмди.

Алексей Георгиевич Петров тухай Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын парткомой секретарь иигэжэ манда мэдүүлээ hэн:

— Коммунист Петров хүн зондоо хүндэтэй, нютаг нугадаа нэрэтэй солотой болоhон хүн юм. Хүдэлмэри тухайнь hонирхоо хадаа Алексей Георгиевичтой өөртэйнь уулзажа хөөрэлдөөрэйгты!

Үнгэрэгшэ намарнай урда урдынхидаа орходоо ташха ондоо байгаа. Үдэр бүри бэшэшье haa, үнжөөд лэ гэхээр тэнгэри бүрхэжэ, хүйтэн hалхин хүдэлжэ, бороо адхардаг hэн. Тиимэhээ тэнгэриин нэгэ нарата үдэрые hамбаашалан, үдэрөөр hүниие, сэлмэг hүнеэр үдэрые хэжэ оролдоогүй хадаа таряагаа саг дары хуряажа үрдихэгүй ушар тохёолдожо магадгүй hэн. Гасалантай иимэ сагта ажалай баян дүршэл, бэлиг шадабари, эсэшэ сусашагүй эршэтэ ажалай хамагые шиидхэхэ байhаниинь элитэ ааб даа. Хүндэ хүшэр хүдэлмэриие hайнаар мэдэдэг хүн ямаршье дабаае дабадаг байна бшуу.

Урда урдынхида орходоо ивалгынхид нёдондо баян ургаса ургуулжа шадаа. Ивалгын ажахын таряашад 102,2 мянган центнер ороо-hо сохёо. Тодорхойлбол, гектар бүриhөө 22,5 центнер болоhон. Иимэ үндэр ургаса эндэхид эгээн түрүүшынхеэ хуряажа абаhан байна. Газар тарялан эрхилэлгэдэ элдүүрилгын зональна гуримые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлээ. Мүн минеральна үтэгжүүлгэ, нютагай сагай уларилда таарама эрхим сортын үрэhэн зүбөөр тодорхойлогдоhон ушарай шиидхэхы үүргэ дүүргэhэниинь мэдээжэ бшуу.

Амжалтатай энэ хэрэгэн эхи табилгада нютагай коммунистнуудай дүүргэhэн үүргэнь мартагдашагүй ехэ. Тэдэнэрэй эсэшэ сусашагүй хүдэлмэриин ашаар ивалгынхидай иимэ ехэ таряа хуряахын түлөө тэмсэhэниинь элитэ. Ургаса хуряалгада тодоржо гараhан түрүү гвардецүүдэй дунда КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой гэшүүн, арадай депутадуудай районно Соведэй депутат комбайнер Алексей Георгиевич Петров шэн габьяата ажалаараа шалгараа hэн.

Коммунист А. Г. Петровой ажалай намтар хүдөө нютагай хүдэлмэришэ хүнүүдэйхидэл тон адли ха юм даа. Ажалша таряашан буряадай бүлэдэ бага наhаяа

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ЛВРЗ-гэй

50 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ УГТУУЛАН

ЗАВОДОЙ ТҮҮХЫН МУЗЕЙ

Буряадай индустриин түрүүшын гигант Ленинэй ордento локомотив-вагон заhабарилгын заводой мүнөө байдаг газарта табин гаран жэлэй саада тээ пэгшэгэр нарhан ой байhан юм. Үнгэрhэн жэлнүүд соо заводой соцгородок танихаар бэшэ гоё болонхой, олон тоото hургуулинууд, хүүгэдэй комбинадууд, Соёлой ордон, больницанууд ба поликлиникэнүүд, уужам hаруул гэр байранууд, ажалшадай бэшэшье хэрэглэмжэ хангалгын предприятинууд баригданхай.

Энэ барилгамнай үргэн Совет ороной арадуудай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаанай гэршэ болоно гээшэ. 1935 ондо ВЛКСМ-эй ЦК-гай путевкоор Ленинград, Москва, Харьков, Горький, Днепропетровск, Магнитогорск, Златоуст болон бусад олон хотонуудhaa оро-ноймнай үндэhэ яhатан бүхэниие түлөөлhэн хүбүүд, басагад заводто хүдэлхэеэ ерэhэн юм.

Локомотив-вагон заhабарилгын заводой музейн экспонадууд орон дотор соогоо суута болоhон заводой түүхэ тухай бидэндэ хөөрэжэ үгэнэ гээшэ.

Тус музей Ленинэй ордento заводой түүхын шатанууд тухай юрэ элидхэнэ бэшэ, харин заводой хүгжэн урган түүхэтэ жэлнүүдые тодорхойлон харуулна бшуу.

Музей соо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулагдажа байдаг. Комсомолдо ороhон залуушуулда билетүүд барюулагдадаг, эдир пионернүүд эндэ Эхэ орондоо түрүүшынгээ тангариг үгэдэг заншалтай. Мүн Эб найрамдалые бэхижүүлгэдэ зорюулагдаhан хэшээлнүүд үнгэргэгдэжэ байдаг юм.

Музейн байгуулагдаhаар арбан гурбан жэл үнгэрөө. Энэ хугасаа соо тус музейдэ зуун табин мянга гаран хүн орожо, Буряадай промышленностиин гигантын түүхэтэй hонирхон танилсаhан байна.

Залуу үетэниие хүмүүжүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байhанайнь, социализмын түрүүшын алхамуудай Буряад орон соо дэбжэhэн тухай дэлгэрэнгыгээр харуулжа шадаhанайнь түлөө тус музейдэ 1981 ондо «Арадай музей» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

Мүнөө үедэ локомотив-вагон заhабарилгын заводой коллектив түрэл предприятиингаа 50 жэлэй алдарта ойе угтуулан, үндэр социалис уялгануудые абаад, урма зоригтойгоор хүдэлжэ байнхай. Тиихэдэ заводой музейн соведэй гэшүүд шэнэ-шэнэ экспонадуудые суглуулна, стендүүдые түхеэрнэ. Эндэ Н. И. Хазаганов, Е. Ф. Викулов болон бусад эмхидхэлэй ехэ ажал ябуулна.

Заводой захиргаан, партийна, профсоюзай ба комсомолой организацинууд музейн эдэбхитэдтэ саг үргэлжын туhаламжа үзүүлжэ, зохихо зүбшэл заабари үгэжэ байдаг юм.

В. МУЛЛЕР.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Ленинэй ордento ЛВРЗ-гэй арадай музей соо. (Зүүн гарhaa) 1934 ондо заводой директор байhан Н. И. Хазаганов, музейн соведэй гэшүүн Е. Ф. Викулов гэгшэд заводой түрүүшын барилганууд гэhэн стендын дэргэдэ. 2. Комсомолой ЦК-гай путевкоор Ленинградhaa эльгээгдэhэн А. Л. Смирнов залуу слесарь Виктор Суворовтой шэнэ станогой байгуулга тухай зүбшэжэ байна.

Авторай фото.

БЭЕЛҮҮЛХЭ УЯЛГАТАЙБДИ

Ажалай бүтээсые түсэбhөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэн 0,5 процентээр нэмээжэ хорсохо гэhэн тодорхой зорилго партийна организацинуудай урда КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум табиhан байна. Энээниие түсэбтэ нэмэлтэ болгон үгтэhэн партиин даабари гэжэ сэгнэхэ ёhотой гээд онсо тэмдэглэгдэhэн юм.

— Манай коммунистнууд, бүхы хүдэлмэришэд партиин даабариие бэелүүлхэ талаар хэмжээнүүдые хараалаад, бодото хэрэгүүдээрээ харюусажа эхилбэ. hаяхан партийна-ажахын эдэбхитэдэй суглаа үнгэргэжэ, байгша оной социалис уялгануудые бүтэлэн абаабди. Эндэ үгэ хэлэhэн хүн бүхэн партиин даабариие бэелүүлхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хубита оруулха байhанаа мэдүүлээ, — гээд Улаан-Үдын трикотаж хубсаhа нэхэдэг фабрикын парткомой секретарь П. А. Соколов хөөрэнэ.

Тус фабрика ашаглалгада ороhоор табан жэл болохоёо байна. Энэ үе соо оёдолшод предприятияа гүйсэд хүсэндэнь оруулха талаар горитой хүдэлмэри ябуулаа юм. Гэбэшье мүнөө болотор түсэбөөр хараалагдаhан бүхы продукцияа хүсэд үгэжэ шададаггүй байhаниинь хэрамтай. Энэ юунhээ болоноб гэхэдэ, нэн түрүүн хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд дутагдана, тиигээдшье дүй дүршэл багатайнууд. Мүн эндэ хуушан түхеэрэлгэнүүд үшөө олоор ашаглагдана.

— Эдэ дутагдалнууд нэгэ жэлээр усадхагдаха бэшэ ааб даа. Тэрэ бүхы коллективэймнай хэе зэргээр ажаллаhанhaa дулдыдаха болоно. hүүлэй хоёр жэлэй туршада ажалай бүтээсэ, продукци гаргалга нилээд дээшэлээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Байгша оной түсэб дүүргэхэ арга боломжо дүүрэн бии. Январь hарын түсэб үлүүлэгдээ. Партиин иимэ даабари үгэжэ байхада тэрэниие дүүргэнгүй байха эрхэ манда байхагүй. Мүнөө тэрэниие бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүдэлмэримнай хандуулагданхай, — гээд Петр Александрович ойлгуулна.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар тус фабрикада юун хэгдэжэ эхилээб гэхэдэ, нэн түрүүн бригада, участок болон цех дотор ойлгууламжын хүдэлмэри hайжаруулагдаа. Тон шухала болоhон мүнөөдэрэй энэ зорилгые хүн бүхэндэ ойлгуулжа, энэ талаар тэрэнэй дүүргэхэ хүдэлмэри хараада абтаhан байна. Тиигэжэ хүдэлмэришэн бүхэн энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулагдаба.

Хоёрдохёор, оньhон түхеэрэлгэнүүдые аша үрэ ехэтэйгээр, зогсоогүйгөөр ашаглаха, хуушан түхеэрэлгые шэнэнүүдээр hэлгэхэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Түхеэрэлгэнүүдэй тоо олошоруулха бэшэ, харин бии байгаа станогуудаа хэдэн халаанда тэhалгаряагүй хүдэлгэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдана. Гурбадахяар, бүхы зүйлэй материал гамтайгаар гаргашалха, алмаха шухала гэжэ тоологдоно. Мүнөө үедэ фабрикын ухаалан зохёогшодой эдэбхеэр иимэ оньhон түхеэрэлгэнүүд hэльбэгдэн шэнэлэгдэжэ дүүргэгдэхэнь. Энэ хадаа үшөө нэгэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга нүхэсэл болоно бшуу. Гадна үйлэдбэри автоматизацилха талаар хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ.

— Үшөө юу нэмэжэ хэлэлтэйб гэхэдэ, фабрика доторнай «Үсөөн хүдэлмэришэдтэйгөөр — ехэ амжалта туйлаха» гэhэн уряа дэлгэрээд, хүн бүхэн тэрэниие халуунаар дэмжээ. Энэ хадаа хүдэлмэришэдөөр дутаалдадаг бидэндэ тон hайн эдэбхи үүсхэл болоно гээшэ. Гадна ажалай журам бүри шангадхаха, хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд хараалагдаа. Юрэдөөл, эдэ бүгэдын ашаар түрэл партиингаа бидэнэй урда табиhан зорилгые бэелүүлхэ байнабди, — гээд П. А. Соколов үгэеэ түгэсхэбэ.

Дүрбэдэхеэр, бүхы хүдэлмэриеэ нарижуулан hайжаруулха, хүн бүхэнэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ талаар ехэ оролдолго гаргагдана. Гол түлэб эндэ хүдэлхэеэ залуу, hаял hургуули дүүргэhэн басагад байха юм. Шэнэ ерэhэн басагад түрүүшын үдэрhөө дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдтэй хамта ажаллажа, ажалайнгаа намтар эхилнэ. Гэбэшье фабрикада залуушуулай хүдэлхэ эрхэ байдал үшөө муу. Тиимэhээ залуушуул тогтожо хүдэлнэгүй.

Бригадна подряд хадаа коллективэй ажал эмхидхэхэдэ эгээл hайн аша үрэ ехэтэй онол арга гэжэ тоологдоно. Фабрикада энэ онол аргаар ажалладаг бригадануудай ажалай бүтээсэ миин юрын бригадануудhaa арбаад процентээр дээгүүр. Тиихэдэ иимэ бригадануудта ажалай журам эрид дээшэлнэ. Ушар иимэhээ тус фабрикын партком иимэ бригаданудые байгуулха талаар ехэ хэмжээ ябуулганууды бэелүүлжэ байна.

М. САНДАНОВ.

Клюевскэ леспромхозой жолоошод Виктор Владимирович Пеннер, Евгений Петрович Петров модо зөөдэг нэгэ машинада хоёр халаан боложо ажалладаг. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй январь hарада тус экигаж 861 кубометр модо шэрэжэ гаргаха байhан haa. 1000 кубометр модо шэрэжэ гаргаа.

ЕХЭ МОДО ЗӨӨБЭ

Үнгэрэгшэ hарада олон жолоошод түсэб болон абаhан социалис уялгануудаа дүүргэжэ шадаа. Ю. Бурлаковай, Ю. Андреевэй экипаж түсэбөөр хараалагдаhан 938 кубометрэй орондо 1295 кубометр модо шэрэжэ гаргаа.

Жолоошон Петр Григорьевич Кузнецов модо хэмжүүрлэн тайрадаг бригадануудта модо шэрээ. Тиигэжэ январь hарада түсэбhөө гадуур 1722 кубометр гэхэ гү, али 7015 кубометр модо шэрэжэ гаргаhан байна.

С. БОГУСЛАВСКИЙ,
«Байкальские огни» газетын хүдэлмэришэн.

ШАЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

Байгалай туршалга-үйлэдбэриин ажахын Еланиин hү hаалиин фермын hаалишад ажал хэрэгээрээ урдань хододоо суурхадаг hэн. Район доторoo дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ энэл коллективэй түрүүшүүл Нина Гавриловна Пилипенко, Клавдия Петровна Залуцкая, Татьяна Гавриловна Швецова, Павла Григорьевна Радюк болон бусад шалгаржа гарадаг бэлэй. Эдэнэр hү hааха, гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаряа үлүүлжэ, районойнгоо «гурбан мянгатанай» зэргэдэ гараhан, «мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байха.

Теэд тус фермынхид эдэ амжалтануудаараа удаан бахархажа, баясажа байгаагүй. hүүлэй жэлнүүдтэ тэдэнэр гээгдэгшэдэй тоодо оронхой. Нёдондоной дүнгөөр, энэ коллективэй нэгэшье hаалишан үнеэн бүриhөө 3000 килограмм hү hаажа шадаагүй. Гэхэтэй хамта фермын 18 hаалишанай оройдоол хоёрынь hү абаха жэлэйнгээ түсэбые арай шамайхан дүүргээ. Эдэнь хэд бэ гэхэдэ, П. Радюк Т. Швецова хоёр болоно. Иигэжэ Еланиин фермынхид сагаан эдеэ үйлэдбэрилхэ 1983 онойнгоо даабариие бэелүүлжэ шадаагүй. Эдэнэр бүхыдөө 12 мянган центнер hү hааха haa, тэрэнээ оройдоол 9 мянган центнертэ хүргэhэн байна. Энэнь үнеэн бүридэ тоолоходо, 2077 килограмм болоно бшуу. Харин урзанда жэлдэ үнеэн бүриhөө 2700 килограмм hүн абтаhан юм. Гүрэндэ тушааhан hүнэйнь шанарыншье муу.

Эдэ бүгэдэ ямар шалтагаанhaa эхитэйб?

Минии hанахада, гол шалтагааниинь гэхэдэ, коллектив дотор ажалай, үйлэдбэриин журам hулараа. Мүн эндэ hаалишадай дунда «ехэ hүнэй түлөө» дэлгэрhэн социалис мүрысөөн өөрынгөө hуурине алдаа.

hүүлэй жэлнүүдтэ ажахын зоотехмэргэжэлтэд фермын үнеэдэй үүлтэр hайжаруулха, эдэнэй ашаг шэмысэнь дээшэлүүлхэ талаар хүдэлмэри муугаар эрхилнэ. Эндэhээ үнеэдэй hү hаамынь эрид доошолно бшуу. hаалишад шэнэ түрэhэн гунжадаа муугаар hаана, зарим хатуу хүхэтэй, мүн бэшэ ондоошье дутагдалтай үнеэдые «муу мал» гэлсээд, голодоhондо гаргана. Иигэжэ байхадань хаанаhaa hүн абтахаб даа. Угайдхадаа фермэ дээрэ хүгшэн, үтэлhэн малые голодоhондо гаргаха хүдэлмэри хайша хэрэгээр ябуулагдана. Энэ талаар фермэдэ тоо бүридхэл оройдоошье орхигдошонхой. Тииhээ тиитэрээ тус коллектив үүлтэртэ фермэ гэжэ тоологдодог юм.

Эндэ зоотехническэ хүдэлмэри ябуулжа байха тусхай зоотехнигээр Галина Семёновна Елезова табигданхай. Теэд шухала ажалаа эрхилэнгүйгөөр, юрын жэжэбэжо асуудалнуудта тэрэ гол анхаралаа хандуулна бэшэ аал. Фермые даагша Ольга Александровна Николаева тэрээнhээ хүдэлмэринь түлөө асуухын орондо, өөрынгөө түлөө орхёод, хэдэн үдэрөөр үгы болошодог байха юм.

Туршалга-үйлэдбэриин ажахын ахамад зоотехник А. М. Бойковой фермэ дээрэ тохёолдоhон байдалтай эбсэшөөд байhыень гайхамаар.

Коллектив дотор ажалай журамай hула байhан тухай хэлээ hэмди. Зарим hаалишад хэдэн үдэрөөр хүдэлмэридөө гаранагүй. Үнеэд hаагдангүйгөөр үлэнэ. Фермын мал адуулагшадай дунда ажалай журам бүришье hула. Үхэршэдөөр аяар 6 хүн хүдэлдэг юм. Теэд эдэнэр олондоо найдаhандаа юм гү, али ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй шалгадаггүйhөөнь боложо, ажалдаа хайша хэрэгээр хандана, хүдэлмэри дээрээ архидана. Мал адуулагшад бултадаа залуу хүнүүд юм.

Партиин XXVI съезд дээрэ, мүн КПСС-эй ЦК-гай майн (1982 он) Пленум дээрэ «Экономико гаргаша багатай байха ёhотой» гэhэн уряа гараа бэлэй. Ушар иимэhээ ажалша коллективүүд өөhэд өөhэдынгөө газарта хүдэлхэдөө. абаhан продукцинингаа үнэ сэнгые хямдаруулхын түлөө тэмсэхэ ушартай бэшэ гү? Харин эндэ тиимэ юумэн харагданагүй. Урдандаа энэ фермэдэ 6 мал адуулагша, ямаршье техникэ хэрэглэнгүй, бар хүсөөрөө хүдэлжэ, амжалта туйладаг hэн. Мүнөө тэдэнэртэ тэргэтэй трактор, тэжээл тарааха түхеэрэлгэ, үбhэ, hолоомо, талха тарланай зүйл тэргэдэ ашаха оньhон машина болон бусад техникэ даалгагданхай. Эдэнэй ажалаа hайнаар эмхидхэхын орондо, тракторта hуугаад, өөрынгөө хэрэгээр зүг тээшээ гүйлгэлдэхэдэ, бүхэли үдэр тэдэнээ миин хүдэлгэжэ үнжэхэдэ, хэды шэнээн тоhо түлишэ галдагдана гээшэб?!

hаалишадай дунда социалис мүрысөөн муугаар эрхилэгдэнэ. Малшад жэл бүри улам доогуур уялга абана. Эдэнэрэй 1984 ондо hү hааха, гүрэндэ худалдаха уялгань түсэбтээ тон адли байшоо. Энэ жэлэй үбэлжэлгые эмхитэй hайнаар үнгэргэхэ, үбэлэй hарануудта сагаан эдеэ элбэгжүүлхэ гэhэн Хандалын совхозой район доторoo гаргаhан үүсхэл тухай тэдэнэр мүнөөшье болотор дуулаагүй. Теэд энэ коллективэй гэшүүд хааhaашье мэдэхэб даа, тэдэнэртэй хэншье хөөрэлдэнэгүй бшуу.

Урдандаа холо ойгуур суурхаhан тус фермын малшад мүнөө өөhэд өөhэдынгөө талые хараад ажаллана. Фермые даагша нүхэр О. А.

ҺУНГАГШАДАЙ ЗАХЯАНУУДТА—ОНСО АНХАРАЛ

тиин бодотоор бэелүүлэгдэ-тэдэ гэрэшэ боложо үгэнэ ха юм.

Совет хүнүүд депутадуудта захяануудые үгэхэдөө, ороной экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые дүүргэлтын түлөө һанаагаа зобожо, ажабайдал болон һуудал байдалаа улам һайжаруулхын түлөө оролдожо байдагаа элирхэйлнэ бшуу.

СССР-эй арбадахи зэргэлэй Верховно Соведэй депутадуудта үгтэһэн захяануудай [illegible] олониинь дүүргэгдэбэ. Жэшээлхэдэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат В. Я. Курытов һунгагшадайнгаа захяануудые һайнаар дүүргэһэн байна. Депутадай оролдолгын ашаар 1979 онһоо хойшо мүнөө болотор 41 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ЛВРЗ-да ашаглалгада оруулагдаа, 1983 ондо 222 хүдэлмэришэнэй хамтын байра ашаглагдаа. Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин хүдэлмэрилэгшэдэй 280 хүбүүдэй [illegible] ашаглалгада оруулагдаа.

Һунгагшадай захялагар Яруунын районой Романовка һууринда соёлой байшан, Витимэй совхоздо ретранслятор хүдэлжэ эхилээ. Мухар-Шэбэртэ, Хэрэндэ шэнэ һургуулинуудай байшангууд ургэн бодоо, Кабанскын районой Селенгинск тосхондо соёлой байшан, тамиршадай бассейн, спортивна эд бараанай магазин, хэлхээ холбооной байшан гэхэ мэтэ барилганууд, мүн лэ һунгагшадай захяагаар бодхоогдожо, болбосон түхэлтэй тосхон болоод байна.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй үнгэрэгшэ һунгалтын үедэ депутадуудта 755 захяа үгтэһэн байна. Тэдэ захяануудай 90-ниинь элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудые бариха, 37-ниинь харгынуудые бариха ба заһабарилха, 58-ниинь худалдаа наймаанай болон нийтын эдеэ хоолой предприятинуудые бариха ба нэлбэн шэнэлхэ асуудалда хабаатай байгаа.

Һунгагшадай захяанууд республикын Экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдэй нягта холбоотойгоор бэелүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тоолодог. Һунгагшадай захяануудые дүүргэхэ хэрэгтэ гансал Соведүүд бэшэ, мүн олон министерствэнүүд, албан зургаанууд болон организацинууд хабаадаха ёһотой. Жэшээлхэдэ, һунгагшадай 172 захяа республикын Госпланда үгтэһэн, тиихэдэ 6 захяа республиканска (РСФСР) ба союзно-республиканска министерствэнүүдтэ дамжуулан үгтэһэн юм.

«Буряадай АССР-тэ һунгагшадай захяануудые бэелүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ тухай» Дуримүүдэй 18-дахи статьягай эрилтэдэ зохилдуулан, ардай депутадуудай Соведүүд захяануудые дүүргэхэ талаар харьяата предприятинууд ба организацинуудай ажал ябуулгые шэглүүлэн хүтэлбэрилхэ, нютагай арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ, захяануудые дүүргэхэ хэрэгтэ хүн зониие үргэнөөр элсүүлхэ талаар [illegible]

[illegible]

Прибайкалиин районой Турхэ һууринда аптекэ баригдаа гэхэ мэтэ болоно.

Һунгагшадай захяанууд [illegible]

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта үгтэһэн 366 захяагай 266-ниинь дүүргэгдэһэн байна. [illegible]

[illegible]

Арадай депутадуудай Баргажанай, Хяагтын, Хурамхаанай, Улаан-Үдын, Хоринын районой Соведүүдэй [illegible]

[illegible]

СССР-эй Үндэһэн Хуулиин 103-дахи статья [illegible]

[illegible]

Г. КЛОЧИХИН,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хэрэгүүдые эрхилэгшэ.

ТОСХОНОЙМНАЙ ШАРАЙ ХУБИЛАА

ажаһуудаг болоо бэшэ, харин залуушуулай эгээл ехээр һонирходог соёл-гэгээрэлэй гуламтанууд һайнаар хүдэлдэг боложо, нютаг зоной сүлөө сагаа үнгэргэхэдэнь аятай зохид болонхой.

Нютагтамнай соёлой һайн байшан, гурбан библиотекэ бии. Дунда һургуулиимнай дэргэдэ үдэшын һургуулиин консультативна пункт нээгдэнхэй. Һурахаяа һанаһан хүндэ һураха дүүрэн арга байна гээшэ. Эндэхи ажаһуудалаймнай комбинат бүхы хэрэглэмжэ, эрилтыемнай хангадаг болонхой юм. Тусгаарлагдаһан зургаан магазин, поликлиникэ, больница, 100 үхибүүдэй комбинат, бууза шанадаг газар гэхэ мэтэ дуранай юумэнүүд хүн бүхэндэ үүдээ сэлинхэй.

Совхозой партийна организациин хүтэлбэри доро соёлой гуламтанууд хүн зониие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулна. Эдэ хүдэлмэринүүд партоюродо табигдаһан түсэбэй ёһоор нарин нягтаар бэелүүлэгдэдэг.

Соёл-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд барандаа дээдэ оолон тусхай дунда һургуулитай. Соёлоймнай байшангай директор Г. С. Мункуева хүн зониие элсүүлхэдээ эршэ зориг бадаргаама бэрхэ хүн. Һая тэрэмнай Москва семинарта ошожо ерэһээр хүдэлмэрилэгшэдөө, соёл гэгээрэлдэ хабаатай бүхы хүнүүдые суглуулжа, ямар юумэндэ һуража ерэһэн тухайгаа хөөрэжэ үгөө һэн.

Библиотекые даагша В. С. Содномова туйлаһанаараа сэдьхэлээ ханадаггүй, үргэлжэ шэнэ, һонин юумэ өэдэржэ байдаг мэргэжэлтэ юм. Хүүгэдэй библиотекые даагша Н. Д. Зандараева ажал хүдэлмэридөө мүн лэ тиимээр хандадаг зантай.

Хүдөө нютагуудта хонидой түл абалга — тон харюусалгатай хаһа. Энэ үедэ манай соёлшодто баһал сүлөөгүй хаһань ородог юм. Галина Султумовнагай зохёоһон сценараяр агитбригада һонирхолтой концерт, зүжэгүүдые харуулдаг. Малшадай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангадаг бригадын бүридэлдэ медик, библиотекарь, наймаалагша оёдолшон гэхэ мэтэ ородог. Иигэжэ нютаг доторнай боложо байһан социально-экономическа хубилалтануудай ашаар хүн зоноймнай ажабайдал баян дэлгэр, согтой хүхюун, золтой жаргалтай болоно.

Х. ОЧИРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Бэшүүрэй район.

ЮРЫН МЭРГЭЖЭЛТЭЙ ХҮН

«АЛТАН ГАРТА»

Раиса Носырева Буряад ороноймнай Зэдын үргэн талада түрэһэн юм. Арбан жэлэй саада тээ Сэлэнгын медицинскэ һургуули дүүргээд, республикынгаа больницын нюдэ эмшэлдэг отделенидэ ажалайнгаа намтар эхилһэн түүхэтэй. Долоон жэлэй туршада мэдээжэ врач Н. Б. Бояновагай хүтэлбэри доро хүдэлжэ, ехэ юумэндэ һураа, бэрхэ мэргэжэлтэ болоо.

Һүүлэй гурбан жэлэй туршада тэрэ Хойто-Байгалай районой Северобайкальскын городской больницада хүдэлнэ. Даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандадаг, бэрхэ мэргэжэлтэ хотын хүн зоной дунда хүндэтэй болоо. Медицинын сестрануудай дунда үнгэргэгдэдэг мүрысөөндэ хоёр жэлэй туршада түрүү һуури эзэлжэ, «алтан гартай» мэргэжэлтэ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Залуу мэргэжэлтэ нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. ВЛКСМ-эй больницын комитедэй гэшүүн тула залуушуулай дунда ябуулагдажа байгаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана, һонирхолтой мүрысөө, ленинскэ зачет, субботник гэхэ мэтые үнгэргэлсэнэ.

Е. БАЛЬБУРОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: медсестра Раиса Носырева.

М. МАРТИНСОНОЙ фото.

[illegible]РҮҮШҮҮЛ ЗҮБШЭБЭ

[illegible]

Ивановна Труфановагай бригада 1985 оной апрель һарын түсэбөөр ажаллана.

«Табан һарын түсэбые дүрбэн һара соо дүүргэхэ» гэһэн үүсхэл А. Е. Колосовагай бригада гаргаһан байна. Энэ һайшаалтай үүсхэлыень нэгэдэлэй 90 гаран хүн дэмжэжэ, 5 һарынгаа түсэбые 4 һара соо дүүргэһэн байна. Эхэнэрнүүдэй хубсаһа оёдог Раиса Петровна Ивановагай бригада «Одон» ателье соогоо эрхимүүдэй нэгэн юм. Энэ бригадынхид 1983 оной түсэб СССР-эй Конституциин үдэр дүүргэхэ гэһэн үүсхэл гаргажа, мүнөө 1985 оной март һарын түсэб дүүргэжэ байнхай.

Үйлэдбэриин нэгэдэлэй түсэбтэ даабарияа дүүргэхэ хэрэгтэ цехүүдэй ательенүүдэй, халаанууд болон бригадануудай оруулһан хубита ехэ. Социалис мүрысөөндэ шалгарһан «Одон» ателье даагша А. С. Кузина, парторг В. М. Грошева, хубсаһа һэльбэн шэнэлдэг цехые даагша Е. И. Неприенко, парторг Надежда Луговая, «Новинка» ательее даагша В. П. Вальская гэгшэдэй оруулһан хубита ехэ. Халаануудай дундаһаа 1-дэхи ательегэй С. Ханхаровагай даадаг, 5-дахи «Космос» ательегэй Т. А. Загвоздкинагай хүтэлбэрилдэг халаанууд эрхимлэжэ гараһан байна. «Сибирь» ательегэй оёдолшод М. П. Ситникова, А. Я. Журавлева гэгшэдэй даадаг бригаданууд нэгэдэлэй социалис мүрысөөндэ шалгараа.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи, гол жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэһэн тухайгаа Г. И. Филатовагай хүтэлбэрилдэг «Силуэт» ательегэй партийна организациин секретарь Л. И. Куршин, цехэй комитедэй түрүүлэгшэ Е. В. Комолова, комсомольско организациин секретарь Ирина Головина гэгшэд мэдээсээ. Энэ ательегэйхид жэлэйнгээ түсэбые декабриин 15-да дүүргэһэн байна. Е. И. Неприенкын хүтэлбэрилдэг хубсаһа һэльбэн шэнэлдэг цехэй партийна организациин секретарь Н. Н. Луговая, цехэй комитедэй түрүүлэгшэ Л. Н. Белоус, комсомольско организациин секретарь Валентина Брянская, «Соболь» ательее даагша М. Г. Филатова, цехэй комитедэй түрүүлэгшэ Л. Б. Большакова, комсомольско организациин секретарь Ирина Михайлова гэгшэд үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа элидхэһэн байна.

1983 оной социалис мүрысөөнэй дүнгөөр «Бурятшвейбыт» үйлэдбэриин нэгэдэл Улаан-Үдэ болон Советскэ район доторoo нэгэдэхи һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн юм. Нэгэдэл доторoo дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ «Одон» ательегэй Ф. Ю. Минулинагай даадаг бригада шалгараа. «Березка» ателье 2-дохи һуури эзэлжэ, «Силуэт» ательегэй Л. И. Куртишай халаан гурбадахи һуурида гараа.

Ательенүүдэй дундаһаа 4-дэхи ателье нэгэдэхи һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаа.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбан жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэһэн 9 хүн «Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын отличник» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаа. Тэрэнэй тоодо 5-дахи ательегэй бригадир А. М. Ковтун, 4-дэхи ательегэй эрэшүүлэй хубсаһа оёдог бригадын бригадир И. П. Богомолова, 1-дэхи ательегэй хубсаһа эсхэгшэ В. М. Грошева гэгшэд оролсоно. Оёдолой нэгэдэлэй 14 хүдэлмэрилэгшэд «Арбан нэгэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй 92 процентнь коммунис ёһоор ажалдаа хандаха гэһэн уряа доро хүдэлнэ. «Коммунис ажалай ударник» гэһэн нэрэ зэргэдэ 510 хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад хүртэнхэй. 14 бригада «Коммунис ажалай бригада» гэһэн нэрэе дээрэ үргэн ябана. Арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ 3 жэлэй түсэбые 102 хүн амжалтатайгаар дүүргээ. 4 жэлэй түсэб 2 жэл 10 һара соо юһэн хүдэлмэрилэгшэд дүүргэжэ, 1983 оной түсэбыэ болзорһоо урид дүүргэһэн тухайгаа 76 хүн элидхээ.

Гэбэшье «Бурятшвейбыт» нэгэдэлэй коллективүүдтэ дутагдалнууд үшөөл үзэгдэһөөр. Үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбтэ даабариие 5 ателье дүүргээгүй. Эдэнэй тоодо 7-дохи, 8-дахи, 9-дэхи, 11-дэхи ательенүүд ороно. Нэгэ халаанда хүдэлдэг ательенүүдэй тоо олошороо. 2-дохи, 7-дохи, 9-дэхи, 13-дахи ательенүүдэй ажал хүдэлмэриие хинаха, шэнэ арга нэбтэрүүлхэ, бригаданууды е нэгэ нарядтайгаар хүдэлгэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулха шухала.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй, үндэр бүтээсэтэй ажалай жэлэй гараһаар хоёр һара боложо байна. Энэ жэлдэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ гэһэн зорилго нэгэдэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдана.

Нэгэдэлэй түрүүшүүлэй слет дээрэ 1-дэхи, 12-дохи, 14-дэхи ательенүүдэй хүдэлмэрилэгшэд 1984 оной түсэбтэ даабариие болзорһоонь урид дүүргэхэ тухайгаа элидхээ. «Одон» ательегэй КПСС-эй XXVI съездын нэрэмжэтэ бригадынхид 1984 оной түсэбые Агуу Октябриин 67-дохи жэлэй ойдо зорюулан дүүргэхэбди гэжэ мэдүүлээ. Ф. Ю. Минулинагай хүтэлбэрилдэг энэ бригадын гэшүүдэй хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһандань найдахаар.

«Бурятшвейбыт» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд республикынгаа хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хүдэлмэрилэгшэдые арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлые үндэр бүтээсэтэй ажалай жэл болгон, һайн шанартай продукци гаргахыень уряалһан хандалга баталан абаа.

Х. ДОРЖИЕВА.

ЛИВАН. Ороной дотоодын хэрэгүүдтэ американ-израилиин хамааралгаһаа боложо, байдал эрид түгшүүрилтэй болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бейрудэй урда районуудай нэгэндэ.
ЮПИ—ТАСС-ай фото.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

ЭБ НАЙРАМДАЛАИ АША ТУҺАДА

СОФИ. БКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков хани ёһоной албанай хэрэгээр Болгарида ерэһэн ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяртэй эндэ уулзаба.

Зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи харилсаанай, бүгэдэ нийтын эб найрамдалые сахин хамгаалгын, термоядерна дайнай аюулые зайсуулан саралгын асуудалнууд хани ёһоной хөөрэлдөөнэй үедэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа.

Уласхоорондын политикын үндэһэн шухала асуудалнуудаар Болгариин залан сэхэ, бүтэмжэтэй һайн хараа шэглэлтэй байһыень Болгариин хүтэлбэрилэгшэ баталба. Бүгэдэ нийтын эб найрамдалай аша туһада Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин уг зорилгонуудые, гол ёһонуудые бэелүүлгэдэ НРБ саашадаашье ехэ хубитаяа оруулха юм гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Балканда НРБ-гэй бэелүүлдэг эб найрамдалта политикада хөөрэлдөөнэй үедэ анхарал хандуулагдаба.

СОВЕТ ТУЙЛАЛТАНУУДЫЕ ҮНДЭРӨӨР СЭГНЭНЭ

ДЕЛИ. «Инди болон СССР-тэхи һуралсалай зорилгонууд, туйлалтанууд болон хараа түсэбүүд» гэһэн семинар, Индиин ниислэл хотодохи совет эрдэм, соёлой ба искусствын байшан соо хүдэлмэреэ эхилбэ. Хоёр ороной эрдэмтэд, гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд тэрээндэ хабаадана.

Индиин гэгээрэлэй, соёлой ба социальна хангалгын гүрэнэй министр Шейла Кауль семинарые нээлгэн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, гэгээрэлэй талаар СССР-эй амжаһан туйлалтануудые үндэрөөр сэгнэбэ. Советскэ Союзда ошоходоо, тэндэ гэгээрэлые хүгжөөлгэдэ, ямар ехэ анхаралай хандуулагдадаг байһые нюдөөрөө хараа һэм гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Эрхим мэргэжэл шадабаритай эрхэтэдые хүмүүжүүлхэ гээшэ СССР-эй гэгээрэлэй гол зорилго болоно. Бусад гүрэнүүдэй арадуудтай хани барисаатайгаар харилсаа холбоотойгоор Соведүүдэй ороной залуу үеын түлөөлэгшэдые хүмүүжүүлдэг байһанииь шухала удха шанартай гэжэ гүрэнэй министр тэмдэглээ.

СПЯ-гай СЪЕЗД

ТОКИО. Буу зэбсэгүүдые бүгэдэ нийтээрээ бүрин хүсэдөөр хуряалгада эдэбхитэйгээр нүлөөлхэ, ямаршье бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудые хүгжөөхэ, бүхы оронуудтай хани харилсаа тогтоохо гээшэ Японой гадаадын политикын үндэһэ һуури болохо ёһотой гэжэ Японой социалис партиин ЦИК-гэй түрүүлэгшэ Масаси Исибаси февралиин 27-до эндэ хүдэлмэреэ һэргээһэн Японой социалистнуудай 48-дахи съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

СПЯ-гай хүтэлбэриин шиидхэбэреэр съезд хоёр шатаар үнгэргэгдэнэ. Нёдондо жэлэй сентябрь һарада болоһон түрүүшын шатын үедэ партиин хүтэлбэрилхы органууд һунгагдаһан байгаа. Мүнөө съездын делегадууд нёдондо жэлэй һүүл багта болоһон парламентын һунгалтын һүүлээр Японой дотоодын политическэ байдалые шэнжэлхэ, 1984 оной ажал ябуулгануудай программые баталан абаха юм.

Я. Накасонэгэй правительство Японой конституциин эб найрамдалта дүримүүдые шэнээр хаража үзэхэ һанаатай гэжэ М. Исибаси тэмдэглээ.

ТОЛОТОМО ИЛАЛТЫН ОЙ

СОФИ. Фашис шорон түрмэһөө Георгий Димитровэй сүлөөлэгдэжэ, тэрэнэй Советскэ Союзда ерэһээрнь 50 жэлэй ойе БКП-гэй ЦК-гай орган — «Работническо дело» газетэ тэмдэглэнэ. Энэ үшар хархис хүсэнүүдтэ эсэргүү, хүн түрэлтэндэ тохёолдуулагдажа байһан фашис аюулда эсэргүү тэмсэлдэ бүхы дэлхэйн олон миллион ажалшадай баатаршалгата хүсэлэл оролдолгонуудай үрэ дүн болоно гэжэ газетэ бэшэнэ. Лейпцигтэ сүүд дээрэ болгар революционерэй фашизмые эрэлхэг зоригтойгоор буруушаан шүүмжэлжэ, оломиллион ажалша хүнүүдэй дурлалда, хүндэдэ хүртэһэн, хархис дайсадта улам ехээр шоо үзүүлһэн байгаа. Георгий Димитровые сүлөөлэлгэ, тэрэниие Москвада баяр баясхалантайгаар угталга хадаа гитлеровскэ фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ дэлхэйн эб найрамдалта хүсэнүүдэй хамтын түрүүшын илалта болоһон байгаа.

ТУСХАЙ ХОЁРДОХИ СЕССИ

ВЕНЭ. ООН-ой бүхэдэлхэйн конференцидэ бэлдэжэ байһан эхэнэрнүүдэй байдалые шэнжэлхэ ООН-ой комиссиин тусхай хоёрдохи сесси Венэдэхи уласхоорондын түбтэ нээгдэбэ. «Адли тэгшэ эрхэ, хүгжэлтэ, эб найрамдал» гэһэн уряа доро 1976 онһоо 1985 он болотор үнгэргэгдэжэ байһан эхэнэрнүүдэй арбан жэлэй дүнгүүд тэрээн дээрэ согсологдохо.

Комиссиин гэшүүн 32 ороной, тэрэ тоодо СССР-эй ба Украиннын ССР-эй түлөөлэгшэд, мүн хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй, ООН-ой тусхай эмхи зургаануудай, правительствада хабаагүй эмхинүүдэй болон национально-түлөөрэлгын хүдэлөөнүүдэй адаглагшад сессиин хүдэлмэридэ хабаадана.

1985 ондо Кениин ниислэл—Найроби хотодо үнгэргэгдэхэ ёһотой конференциин зүблэхэ зүйлые, тэрэниие үнгэргэлгын гуримые сессидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн байна. Конференциин хүдэлмэриин документнүүдэй проектнүүдые, тэрэнэй мэдээсэлэй программые тэдэнэр бэлдэхэ юм. Үнгэрһэн үе соо хэгдэһэн хүдэлмэриие шэнжэлгэдэ, ООН-ой хүгжэлтын гурбадахи арбан жэлые үнгэргэлгэдэ эхэнэрнүүдэй оруулһан хубита тухай асуудалые хаража үзэлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаха байна.

ТОРОНТОДО МИТИНГ БОЛОБО

ОТТАВА. Рейганэй захиргаанай гэмээр улам үргэдэжэ байһан ядерна дайнай аюулда эсэргүүсэн тэмсэхын тула дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүд хүсэлэл оролдолгонуудаа эдэбхижүүлхэ ёһотой гэжэ Торонтодо үнгэргэгдэһэн дайн дажарта эсэргүү митингдэ хабаадагшад мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй (ВСМ) президент Р. Чандра митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Вашингтоной эзэрхэг түримхэй гадаадын политикые, Советскэ Союзтай хёмороо зүришэлдөөгөө үргэдхэхэ гэһэн тэрэнэй хараа шэглэлые эрид буруушаагаа. Түрүүлэн сохилто хэхэ зорилготой буу зэбсэг болохо американ ядерна шэнэ ракетэнүүдые Европодо тараан тодхолгые тэрэ эрид буруушааба. Ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые дэбэргэжэ байһан Сагаан байшангай уймар тэнэг политикада эсэргүү тэмсэлээ шангадхаха шухала гэжэ Р. Чандра зааба.

Дайнай аюулые зайсуулан сараха, буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар шэглүүлэгдэһэн тодорхой дурадхалнуудые оруулдаг Советскэ Союзай эб найрамдалта политикые тэрэ үндэрөөр сэгнэһэн байна юм.

Нютаг нютагай һонин

ПЕНСИОНЕРНҮҮДЭЙ ХУБИТА

Загарайн районой 24-дэхи километрэй посёлогто ажаһуудаг бүлэг пенсионернүүд — 14 хүн Эб найрамдалай совет жасада һайн дураараа мүнгэ зөөри оруулба. «Ветерануул сэдьхэлээрээ залуу» гэһэн үгэнүүд абаһаар һанагдаадхёо бэлэй. Эхэ оронойнгоо урган хүгжэлтэдэ бүхы хүсэ шадалаа зориулһан эдэ ветеранууд империалис хүсэнүүдэй хархис һэдэлгэнүүдые гаргажа, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалай тохёолдоходо, һанаа амар гараа хабсараад, сэдьхэл аажамхан һуужа байха аргагүйгөө мэдүүлбэ бшуу. Американ ядерна ракетэнүүдые Европо түбидэ тараан тодхоолгые бүхы совет хүнүүдтэл адли эдэнэр буруушаажа байһанаа элирхэйлээ.

«Пенсиингээ хубиие һайн дураараа эб найрамдалай жасада оруулнаб. Сэнхир арюун огторгой хэзээдэшье оршог», — гэжэ Н. Г. Елаева мэдүүлгэ доторoo бэшэнэ. «США-гай Гренадада эзэрхэг түрихмэйгөөр добтолон ороһон ушарые эрид буруушаанаб. Ливанай һуурин, хотонуудай хүн зоной зоболон, ядарал сэдьхэлдээ тон дүтөөр мэдэрнэб, —гэжэ пенсионерка С. Ф. Занхабаева бэшэнэ.

«Фашис булимтарагшадай хүреэлэлтэдэ орожо тулиһанаа мартахын аргагүй. Түрэлхидни һаһа бараа һэн, бидэ үхибүүд үлэсхэлэн хооһон байдалые бэе дээрээ үзөө бэлэйбди. Энэ дэлхэй дээрэ амгалан ажаһуужа, ажаллажа байхаһаа һайхан юун байхаб! Огторгойн наранай элшэнүүд аажамхан хурсаар шаража байг лэ!» — гэжэ наһанайнгаа амаралтада гараһан Е. А. Комаровагай бэшэхэдэнь, тэрэнэй үгэнүүд бодото үндэһэтэй гэжэ ойлгомоор бшуу.

Удаадахи оэшэгэй автор Нина Нестеровна Лебедева мүн. «Дайн дажарые мэдэнгүй, зоболон ядаралтай ушарангүй ажаһууха гэһэн хүсэлнай хизааргүй. Ерээдүймнай найдал болохо аша гушанарнай коммунизм заатагүй байгуулхал. Найдал этигэлнай сата» — гэһэн мүрнүүд бэшэг соонь бии.

Ветерануудые элсүүлжэ, инмэ һайн һайхан хэрэг үүсхэгшэ Ольга Антоновна Санташовае дурдангүй гарахын аргагүй. Тэрэ Загарайн районой хэлхеэ холбоондо наһаараа хүдэлөө юм. Эб найрамдалай жасада 1980 ондо эгээл түрүүшынхеэ мүнгэ зөөри оруулаа һэн. Тэрэ сагһаа хойшо жэл бүри пенсиингээ хубиие энэ жасада дамжуулдаг заншалтай болонхон. 75 наһатай Ольга Антоновна ниитын ажабайдалда анхарһаар, шадал зэргээрээ хабаадалсаһаар юм. Ушар инмэһээл О. А. Санташовада, мүн амгалан байдалай түлөө тэмсэлдэ хубитаяа оруулжа байһан бусад пенсионернүүдтэ үнэн зүрхэнэй баяр хүргөөд, элүүр энхые хүсэел!

Т. ГАРМАЕВ,
эб найрамдалай жасын Буряадай отделениин харюусалгата секретарь.

ХҮГЖЭМШЭД АЙЛШАЛНА

Мэдээжэ скрипач, Эстониин ССР-эй габьяата артист Юри Геррец бүхэсоюзна конкурсын дипломант Пеэл Лассмантай (фортепиано) хамта республикымнай ниислэл хотодо айлшаар ерэбэ. Тэдэнэр февралиин 23-һаа эхилжэ, П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин байшан соо концертнүүдээ үгэжэ эхилээ юм. Программадань Иоганн Себастьян Бахай, Людвиг ван Бетховеной, Цезарь Франкын болон бусадшье мэдээжэ композиторнуудай зохёолнууд оролсоно.

Москвагай фортепианна трио февралиин 29-һөө Улаан-Удэдэмнай айлшалхань. Пианист А. Бондурянский, скрипач В. Иванов, виолончелист М. Уткин гэгшэд тус триогой бүридэлдэ ородог юм. Бэлигтэй хүгжэмшэдород, совет болон хари гүрэнэй композиторнуудай хүгжэмтэ зохёолнуудые шадамараар гүйсэдхэжэ, бүхэсоюзна ба уласхоорондын конкурснуудай лауреадууд болоһон габьяатай. Улаан-Үдын авиационно заводой соёлой байшанда концерт үгэһэнэйнгөө удаа, П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концертнэ зал соо камерна хүгжэмэй үдэшые тэдэнэр үнгэргэхөөр хараална.

Москвагай гүрэнэй филармониин солист, бүхэсоюзна конкурсын лауреат Арнольд Капланай концертнүүд Улаан-Үдэдэмнай үнгэржэ байнхай. Фредерик Шопенэй фортепиано дээрэ гүйсэдхэгдэдэг зохёолнууд, тодорхойлбол, хорин дүрбэдэхи прелюди, си-минор, соната, ноктюрн, си-бемоль мажор, догиез минор скерцо гэдэгүүд тэрэнэй программада оролсоно.

Г. КУЛАГИНА,
Буряадай гүрэнэй филармониин концертнэ таһагые даагша.

ЭРХИМ СТУДЕНТНЭРЭЙ УУЛЗАЛГА

Ербановай нэрэмжэтэ Буряадай хүдөө ажахын техникумэй, Ивалгын гидромелиоративна, мүн хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлдэхэ техникумүүдэй һуралсалдаа эрхимлэгшэдэй, ниитын ажабайдалда эдэбхитэй хабаадагшадай нэгэдэмэл түрүүшын слёт һаяхан үнгэргэгдэбэ. Энэ ехэ хэмжээ ябуулгада бэлдэлгын үедэ гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн ханын һонинууд, харуулан ойлгуулламжын зүйлнүүд, планшенүүд гаргагдаһан байна. Слёдто хабаадагшад байгаалиин музейдэ экскурсяар ошоо, А. Вампиловай «Аха хүбүүн» гэһэн зүжэг булта-даа хаража зүбшөө, дискотекэ эмхидхэжэ, хатар наадануудаар олоной һонирхол бадаруулаа.

...Хүндэлэлэй ёһоор гурбан улаан туг сценые шэмэглэбэ. Л. Ошанинай үгэ дээрэ композитор А. Пахмутовагай зохёоһон залуу наһан тухай дуунай гүйсэдхэгдэхэдэ, зал соо һүр жабхаланта байдал тогтобо. Удаань техникумүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, дайнай, ажалай ветерануud үгэ хэлээ. 30-дахи онуудай комсомолец И. М. Туманов, Хельсинкидэхи Олимпиин наадануудта хабаадаһан, мүноо Буряадай хүдөө ажахын техникумэй багша Н. П. Николаев гэгшэдэй үгэнүүд дүлэтэ уряа мэтээр залуушуулай сэдьхэлые хүлгүүлээ.

—Агуу Октябриин түйлалтануудые хамгаалжа, түрэл Эхэ оронoo хүрин тахалай аюулһаа абарһан манай үеын хүнүүдэй зүгһөө таниие, республикын техникумүүдэй түрүү студентнэрые амаршалхада сэдьхэлдэ урматай даа. 80-дахи онуудай комсомолшууд урда үеын залуушуулай үлгэр жэшээтэ үйлэ хэрэгүүдые даган урагшаа дабшаха ёһотой,— гэжэ Н. П. Николаев уряалба.

Эсэгэ оронoo хамгаалгын дайнда хабаадагша Н. Ф. Тихоненко, Буряадай хүдөө ажахын техникумэй багша В. Н. Дагуров, ВЛКСМ-эй обкомой таһагые даагша С. П. Банзатова, ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь В. М. Бутуханов гэгшэд суглараагшадые амаршалаа.

Һуралсалдаа эрхимлэдэг студентнэрэй зүгһөө гидромелиоративна техникумэй һурагша Иосиф Чарин, Буряадай хүдөө ажахын техникумэй ветеринарна отделениие дүүргэһэн Жаргалма Сультимова болон бусад харюугай үгэ хэлээ. «Һуралсалайм үедэ техникумни хоердохи гэрни мэтэ дүтын болоо. Багшанартаа мүнөөдэр баяр баясхалан хүргэнэбди. Бидэ залуушуул мүнөө Эхэ оронойнгоо гол хүсэниинь гэээшэбди. Тиимэһээл эндэ олоһон бүхы эрдэм мэдэсээ гүйсэд хэрэглэхын тула оролдохо гэээшэмнай гол зорилгомнай мүн».

Түгэсхэлдэнь бүхы һурагшад совет залуушуулда зориулһан хандалга баталан абаа. «Бидэ 80 дахи онуудай залуушуул ленинскэ ёһоор ажаһууха, һураха гэһэн эрмэлзэлтэйбди. Ленинскэ зачёдоо тушаахадаа, бэрхэшээлтэй даабаринуудые яажа дүүргэһэнээ, ниитын политическэ эдэбхиеэ гэршэлнэбди. Инмэ слёдой удаа хүн бүхэмнай һуралсалдаа гэгдэгшэдтэ туһалха зэргэтэй» гэһэн тобшолол хэгдэһэн байна.

Хандалга соо дэлхэй дээрэ эб найрамдалта байдал хангаха, энэ хүдэлөөндэ бүхы залуушуулай хабаадаха тухай онсо тэмдэглэгдээ. Парти, правительствын зүгһөө залуушуулда үзүүлэгдэжэ байдаг саг үргэлжын анхарал оролдолго тухай хэлэгдээ. Комсомолдо В. И. Ленинэй нэрэ олгогдоһоор 60 жэлэй ойе, Буряадай комсомолой 60 жэлэй ойе, Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агуу Ехэ дайнда совет арадай илаһаар 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха байһан тухайгаа гурбан техникумэй залуушуул найдуулаа.

Н. АРТУГАЕВА.

29 жэлэй саада тээ Софья Самсоновна Бжицких бүри залуухан ябахадаа, хэлхеэ холбооной эмхи зургаанда хүдэлхэеэ ороо юм. Түрүүшээр хүнүүдтэ газетэ, журнал, бэшэг болон бэшэшье корреспонденци тараадаг байгаа. 1963 онһоо Улаан-Үдэ хотын хэлхеэ холбооной 31-дэхи отделенидэ телеграмма табиха, телефоноор хөөрэлдэхэ захяа абана.

Ажал хүдэлмэреэ һайн мэдэдэг, даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандадаг тула тэрэ хүн зондо ехэ хүндэтэй болоһон. «Шэн габьяата ажалай түлөө. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо» гэһэн медаляар шагнагданхай, коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. С. Бжицких.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

БАМ-һаа МЭДЭЭСЭНЭ

БАРИЛГАШАДАА БАЯСУУЛБА

Түмэр замай транспортын инженернүүдые һурган гаргадаг Новосибирскын Ажалай Улаан Тугай орденто институдай «Ленинец-84» гэһэн агитпоезд БАМ дээрэ хоёр долоон хоногой туршада хүдэлбэ. Аяншалгын энэ поезддо хабаадагшад Ленэ мүрэнһөө эхилээд, Уоян хүрэтэр аяншалхадаа, лекци уншаһан, концерт наада табиһан байха юм. Тэдэнэр ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын хажуугаар БАМ-ай ажалшадай хүдэлмэриин болон ажаһуудалай социальна эрхэ нүхэсэлнүүдые шэнжэлбэ. Тус институт дүүргэһэн олохон мэргэжэлтэд БАМ-ай Буряадай участок дээрэ мүнөө ажалладаг юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө ажал хэрэгээр, мүн энэ барилгада хамаатай байһаараа омогорходог, дутуу дунданууудтаа эбсэшэгүйгөөр хандадаг гээшэ.

Агитпоездын энэ коллектив Байгал-Амарай түмэр зам баригшадта аяншалхадаа гушан нэгэн концерт табиба.

ШЭНЭЭР БАЙГУУЛАГДАБА

Северобайкальск хотодо аяншалга болон экскурсиин шэнэ бюро нээгдэбэ. Тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэд һургуулиин һурагшадай, БАМ-ай барилгашадай, Северобайкальск хотодо ажаһуугшадай дунда һонирхолтой экскурси эмхидхэнэ. Тиихэдэ хотын үзэсхэлэн газарнуудаар ябаха автобусой тусхай маршрут бии болгогдоо.

Бюрогой хүдэлмэрилэгшэд Шэнэ-Уоян, Кичерэ, Дээдэ-Заимка гэжэ тосхонуудта ажаһуугшадые амаралтын хоёр үдэрэй туршада Шэнэ- Уоян-Северобайкальск гэһэн маршрудаар аяншалуулна. Аяншалагшад амаралтынгаа үдэрнүүдтэ Северобайкальск хототой, тэрэнэй барилгын түүхэтэй танилсаха, соёлой болон спортивна барилгануудые хараха аргатай болоно.

НОГООН МАНГИР ЭЛБЭГЖЭНЭ

Северобайкальск хотын эдеэ хоолой магазинууд ногоон мангир элбэгээр наймаалдаг болобо. «БАМтоннельстрой» гэжэ управлениин теплицэнүүдтэ мангир хоёрдохи үбэлөө ургуулагдана. Үнгэрэгшэ жэлэй декабрьһаа хойшо эндэхи ОРС-ын магазинууд хоёр-гурбан тонно ногоон мангир худалдаа.

Шэмэрүүн хүйтэн уларилтай Хойто Байгалай эрхэ байдалда витамин ехэтэй эдеэ хоол үбэлэй сагта ургуулха теплицэнүүд эндэ жэл бүри олошорно.

Н. ДАГБАЕВ.

СПОРТ · Спорт · СПОРТ · Спорт · СПОРТ

ЭДИРШҮҮЛ ХАБАТАЙ

Арадай депутадуудай Улаан-Үдын горсоведэй арадай гэгээрэлэй таһагай 1-дэхи ДЮСШ-гай түрүү һуури эзэлхын түлөө нээмэл мүрысөөн болобо. Бэшүүрэй, Тарбагатайн, Кабанскын болон бусад нютагай дүн хамта 600 гаран эдир хүнгэн атледүүд тэндэ хабаадаа.

Мяха консервын заводой спортивна зал соо үндэрые харайгшад мүрысөө. 15—16 наһанай бүлэгтэ Улаан-Үдын 31-дэхи һургуулиин һурагша О. Охота 195 сантиметр харайжа, түрүүлһэн байна. Тэрэнэй нүхэр Е. Сафонов хоёрдохи һуури эзэлээ. Басагадай дунда болоһон мүрысөөндэ 4 басагад 160 сантиметр үндэрые дабаа. Медицинскэ училищиин студентка Л. Дорофеева үсөөн туршалгатай байжа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна.

Дунда наһанай бүлэгтэ 9-дэхи дунда һургуулиин һурагша А. Рыбаков, 52-дохи дунда һургуулиин түлөөлэгшэ Л. Власова гэгшэд шүүгээ.

Утые харайлгын шанга тэмсэлдэ Е. Сафонов (31-дэхи һургуули) Е. Яковлева 32-дохи һургуули) шалгараа.

Удаань 60, 200, 400, 800 болон 1500 метрэй зайда урилдаан болоо. С. Бражник, Л. Богословская, Н. Калинина, Э. Андриасян, Б. Рыжук, Л. Зубкова, А. Федоров, Т. Разуваева, С. Маслов, Н. Жидовецкая гэгшэд урилдаагаар түрүүлээ.

А. ЧЕБУНИН,
1-дэхи ДЮСШ-гай ахамад тренер.

ОЛОН САНАШАД ХАБААДАА

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой спартакиадын түрүүшын зүйл—санаар урилдалгаар мүрысөөн һаяхан үнгэргэгдэбэ. Наратай сэлмэг аад, һалхитайшаг үдэр 24 командын санашад сугларжа, хаба шадалаа туршалсаһан байна.

Эхэнэрнүүд 3 километрэй зайда урилдаа. Хубиин тоосоогоор дүнгүүдые харахада инмэ байна. 18—29 наһанай бүлэгтэ Г. Желудякова (хүгжэмэй училищи), Т. Розанова (БОСТЭ), Н. Суворова («Труд»), 30—34 наһатайшуул сооһоо Н. Монина (хүгжэмэй училищи), В. Лупик («Баргузин» ресторан), В. Бардеева (музей), 35—39 наһанай бүлэгтэ Н. Борисова («Труд»), Дашиева Г. Б. («Буряад үнэн»), В. Алексеева (хүгжэмэй училищи) гэгшэд эрхимлээ.

Эрэшүүл 5 километрэй зайда мүрысөө. Тэрэнэй дүнгүүдээр 18—29 наһанай бүлэгтэ Н. Беломестнов, В. Новиков (хоюулаа «Труд»), В. Еманаков (КПСС-эй Железнодорожно райком), 30—39 наһатайшуул сооһоо В. Хартиков (хүгжэмэй училищи), М. Думнов (ВЛКСМ-эй обком), М. Хамин (типографи), 40—49 бүлэгтэ В. Кузнецов, Н. Каменев (хоюулаа хүгжэмэй училищи), Ю. Голнус (БОСТЭ) гэгшэд шалгарһан байна.

Командын тоосоогоор П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин команда 183 очко абажа, нэгэдэхи һуури эзэлээ. «Труд» бүлгэмэй, республиканска типографиин командануд тус тустаа 136, 120 тоотой байжа, хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гараа.

Манай корр.

СТУДЕНТНЭР МҮРЫСЭНЭ

ГТО-гой үбэлэй олон зүйлөөр мүрысөөн Улаан-Үдэ хотын студентнэртэ ехэ һайшаагдадаг байха. Һаяхан үнгэргэгдэһэн түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ 8 команда хабаадаа.

Илангаяа железнодорожно техникумэй хүбүүдэй, басагадай командануд эрхим һайн үрэ дүнгүүдые харуулжа, мэргэн буудалгаар, санаар урилдалгаар болон бусад зүйлөөр түрүү һууринуудые эзэлээ. Басагадай командануд сооһоо кооперативна, механико-технологическа техникумэйхид шангай удаадахи һууринуудта гараа. Лесотехническэ ба индустриально-педагогическа техникумүүдэй хүбүүдэй командануд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гаража шалгараа.

ГТО-гой III шатын тоосоогоор мүрысөөндэ кооперативна техникумэй түлөөлэгшэ Г. Бурлакова, железнодорожно техникумэй студент В. Пестерев гэгшэд илаа. Харин кооператор Н. Ковалишина, ерээдүйн модо бэлэдхэгшэ М. Матвеев гэгшэд IV шатын тоосоогоор эрхимлээ.

Шандааһа шангатай

Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, спортын мастер Юрий Мангатаев боксоор манай республикын суглуулагдамал командын гэшүүн юм. Тэрэ һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ амжалта, илалта түйлаа.

Ташарайгүй үндэр бэетэй хүбүүнэй дунда һургуулида һуража байхадаа, боксын секцидэ ерэхэдэнь, физкультурын багша болон тренер тэрэниие тиимэшье халуунаар угтаагүй һэн. Удангүй тэрэ оролдосотой нэтэрүү, зоримгой, ехэ хүсэл эрмэлзэлтэй байһаараа тэдэнэй дура татаһан юм.

Технологическа институтда һурахаяа ороходоо, физическэ хүмүүжүүлгын кафедрын ахалагша багша, спортын мастер Павел Агафонович Федотовой хүтэлбэри доро һорилго бэлэдхэл хэжэ эхилээ һэн. РСФСР-эй хоёр дахин чемпион Павел Федотов тэрэниие бэрхэ боксер болгохын тула ехэ оролдолго гарганан байгаа.

Һурагша багша хоёрой эршэтэ ажал ашаяа харюулһан байна. Юрий Мангатаев эгээл хүнгэн хоёрдохи, мүн хүнгэншэг шэгнүүрнүүдтэ республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хэдэ дахин илалта түйлэһан, «Политехниадын» зонын нааданда хоёр дахин шалгарһан, РСФСР-эй чемпионадта хоёр удаа мүнгэн медаляар шагнагдаһан байха юм.

Тэрэ «Буревестник» бүлгэмэй Түбэй соведэй суглуулагдамел командын бүридэлдэ оруулагдажа, эдэ үдэрнүүдтэ Ташкент хотодо үнгэргэгдэжэ байһан СССР-эй 50-дахи чемпионадта хабаадажа байна.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ю. Мангатаев.

В. ПЛУТТЫН фото.

БАРГАЖАНАЙХИД ИЛАБА

«Пионерская правда» газетын шанда хүртэхын түлөө пионерскэ дружинануудай санаар урилдалгын түгэсхэлэй мүрысөөн Дээдэ-Онгостойдо үнгэргэгдэбэ. Түрүүшын үдэр 2,3 километрэй зайда Баргажанай районой һурагшад һайн һорилго бэлэдхэлтэй байһанаа харуулаа. О. Шелковникова, Л. Думнова, К. Шелковников гэгшэд түрүү һуури эзэлээ. Загарайн районой түлөөлэгшэ К. Головнев 5 километрэй зайда эрхимлэһэн байна. Удаадахи үдэр эстафетэ дамжуулгын мүрысөөндэ Баргажанай басагад булюу дүршэл, шадалтайгаа харуулжа, түрүүшын һууринуудые эзэлээ. 14—15 наһанай хүбүүдэй бүлэгтэ Баргажанай, 12—13 наһанай хүбүүдэй бүлэгтэ Кабанскын районуудай командануд шалгараа.

Энэ мүрысөөнэй дүнгүүдээр Баргажанай районой команда илажа, «Пионерская правда» газетын шанда хүртэхын түлөө Бүхэроссин түгэсхэлэй нааданда хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ.

КРОССОЙ ДҮН

Үйлэдбэриин коллективүүдэй ба һуралсалай эмхи зургаануудай 60 гаран санашад «Труд» бүлгэмэй областной соведэй профсоюзно-комсомольско кроссой түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаба. Эрэшүүлэй дунда «Электромашина» заводой түлөөлэгшэ В. Романов, эхэнэрнүүдэй дунда Сэлэнгын дунда һургуулиин һурагша Ю. Жилина гэгшэд илаа. Командна тоосоогоор «Электромашина» заводой санашад нэгэдэхи һуури эзэлээ Сэлэнгын ЦКК-гай, Гусиноозерско ГРЭС-эй командануд шангай удаадахи һууринуудта гараһан байна.

* * *

Һурагшадай Бүхэроссин үбэлэй III Спартакиадын түгэсхэлэй мүрысөөн Кемеровскэ областьдо үнгэргэгдэжэ байна. Новоильинскын дунда һургуулиин һурагша Н. Андриевская, Баргажанһаа А. Яковлев, Д. Мисюркеев гэгшэд санаар урилдаха. Биатлонистнуудай мүрысөөндэ А. Арбаков Н. Харитонов хоёр хабаадана. Новокузнецк хотодо конькигаар урилдагшад хаба шадалаа туршалсаха. 40-дэхи һургуулиин һурагша С. Кокорин тэндэ хабаадахаяа ошонхой.

В. ДЕНИСОВ,
Буряадай АССР-эй санын спортын федерациин гэшүүн.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ —һунгагшадай Д. Ф. Устиновтай уулзалга тухай ТАСС-ай мэдээсэл. «Залуу һунгагшадта зориюулагдана» — Н. Федотовой статья. «Һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ» — мэдээсэлнүүдэй суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Амжалтын эрхэ нүхэсэл — орёо ажал» — Г. Хайрулинай корреспонденци. «Үндэр наһатайшье һаа» — Д. Коркиной статья. «Үтэгжүүлгэ аша үрэтэйгөөр хэрэглэхэ» — статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Ажал хэрэгэй һайжархын тула» — Д. Лыгденовэй статья. «Заһабаринууд оруулагдана» — Т. Карпычёвагай статья. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Мүнөө саг ерээдүй хоёрой холбоон» — С. Малахировагай статья. Нютаг нютагай һонин. П. Бурмакинай фото-мэдээсэл. «Орон дотор студентнүүдэй ори ганса подряд» — Л. Лабаровагай статья.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—Мультфильмнүүд. 10.30 — «Хроника одного лета — 3 серитэй уран һайханай фильм (2-дохи сери). 11.40—СССР-эй Оборонын министерствын 1-дэхи жэшээтэ оркестрэй концерт. 12.15 — «Здравствуйте, кони!» — баримтата фильм. 12.45 — Шэнэ һонин. 15.15—Шэнэ һонин. 15.35—«Коммунисты 80-х»—баримтата фильм. 16.30 — СССР-эй Гүрэнэй академическэ симфоническа оркестрэй концерт. 17.15 — «Хүхюун стартнууд». 18.00—Р. Шуман. «Скрипкэ ба фортепиано дээрэ наадагдаха соната».

Улаан-Үдэ. 18.15—«Байгал» —нютагуудай һонин. 18.25 — «Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.40 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.00—«Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет. 19.30—Баримтата фильм. 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.05—Ленинскэ комсомолой шангуудай лауреадуудай концерт. 20.50 — «Хроника одного лета»—3 серитэй уран һайханай фильм. (3-дахи сери). 22.00—«Время». 22.40—Концерт. 23.20—«Мария Ермолова»—эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 23.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Здравствуйте, доктор!» — баримтата фильм. 9.35, 10.35—Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 10.05, 13.00 — Испан хэлэн. 11.05 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 11.35, 12.35—Зоологи. 7-дохи класс. 12.00 — «Эжын һургуули». 13.30 — Телеочерк. 14.00—«Би—Советскэ Союзай эрхэтэнби». 14.30 — «Стажер» — уран һайханай фильм. 16.05—Шэнэ һонин.

Москва. 18.15 — «Шатарай һургуули». 18.45—Мультфильм.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Манай айлшад». 19.30—Соносхолнууд. 19.40—«Социалис мүрысөөнэй дневник».

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул». 21.15—А. Эшпай. «4-дэхи симфони». 22.00 — «Время». 22.40—«Возврата нет!» — уран һайханай фильм.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приёмная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат 2-66-76 отделы: партийной жизни—2-34-05 пропаганды—2-56-23 промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81., корректорская—2-33-61. выпускающие—2-35-95, отдел объявлений— 2-65-54.

Республиканская типография государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. ... Н-00357. Заказ № 51.